

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Spalis - October 27, 1977

Nr. 41

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KAS NAUJA JUNGTTINĖSE TAUTOSE

R. ŽYMANTAITĖ

Dirvos spec. korespondentė
prie Jungtinių Tautų

Š. m. spalio 14 d. pasibaigė Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos sesija, prasidėjusi rugsėjo 26 d.

Šioje trisdešimt antroji sesijoje, dalyvavo 140 narių, jų tarpe 115 užsienių reikalų ministerių ir 11 kitų aukštųjų valstybės pareigūnų, įskaitant ir JAV prezidentą Carterį.

Visi kalbėtojai aiškiai pasisakė už Jungtinių Tautų įtakos stiprinimą, daugiau dėmesio kreipiant į viso pasaulio problemas. Airijos užsienių reikalų ministeris savo kalboje pabrėžė, kad sekant JT pranešimus, matosi kartojimas tų pačių klausimų. Jis sakė, kad pasaulis neturėtų žiūrėti į JT kaip į kasmetinį suvažiavimą kuris neturi nieko bendro su tikrąja paskirtimi.

Ši sesija vyko tuo laiku, kad pasaulis pergyvena ekonomines problemas — infliaciją ir bedarbę, todėl dauguma kalbėtojų aiškiai pasisakė už ekonominį pasaulio pertvarkymą. Visi sutiko, kad tos milžiniškos sumos, skiriamos apsiginklavimui, galėtų būti nukreiptas ekonominio gerbūvio pakėlimui.

žiūrint, tie kovoja visai beprasmiškai, lygiai kaip ir Puerto Rico teroristai. Juk niekas nei jų nei jų krašto (Nukelta į 2 psl.)

Dar kiti pasisakė, kad norėtų matyti tikrą nusiginklavimą, o ne tokį kaip šandien vykdomas ir pritarė, kad šis klausimas būtų svarstomas specialioje JT asamblėjos sesijoje, kuri įvyks ateinančių metų gegužės-birželio mėnesiais.

Kinija pastebėjo, kai šiuo metu JAV gina savo prestižą, sovietai deda visas pastangas užgrobti Europą, Aziją ir Afriką ir pilnu tempu ginkluojasi.

Pora kalbėtojų iškėlė tarptautinio teroro klausimą. Barbados salos atstovas siūlė terorizmą skirti į grynai kriminalinio pobūdžio ir laisvės siekimo. Čilės atstovas sakė, kad rūpestį kelia terorizmas, kuris remiasi politiniu ir ideologiniu tikslu siekdamas nuversti demokratinę tvarką pasaulyje. Jis pabrėžė, kad ne badas ir ne neteisingumas iššaukia terorizmą, bet planuotas užsienio pinigais ir ginklais rėmimas.

Įdomu tai, kad didžiosios Vakarų valstybės pasyviai laikėsi dėl žmogaus teisių. Sovietai su savo satelitais stengėsi pabrėžti, kad žmogaus teisės yra labai svarbi doktrina ir puolė tuos, kurie pasisakė prieš detantę ir žmogaus teisių vardu atakuoja sovietus.

Šia tema daugiausiai kalbėjo mažosios tautos, pabrėždamos kad tarp idealistinių pasisakymų ir tikrovės yra dideli skirtumai, todėl reikalavo, kad JT griežtai pasisakytų tuo klausimu, o ne ramiai žiūrėtų į tai, kai tų teisių laikomasi vienoj pasaulio dalyje, o laužomos kitur. Vakarų Europos žmogaus teisių protokole įrašytas leisti JT specialiai tyrinėjimo komisijai atvykti ir patikrinti vietoje žmogaus teisių laužymo skundus. Belgija ir Airija kvietė taikyti tai ne tik Vakarų Europai, bet ir kitoms tautoms. Įdomu, kad Austrija tvirtino, kad žmogaus teisių laužymas vyksta tik Vid. Rytuose, Kipre ir Pietų Afrikoje, gal dėl to, kad jį randasi viduryje tarp vakarų ir sovietų ir nori su visais kaimynais sugyventi.

Kitų kalbėtojų buvo pabrėžta, kad žmogaus teisės yra pagrindas tarptautinei bendruomenei ir tautų nepriklausomybei, o nepriklausomybė turi ne tik politinį aspektą, bet ir ekonominį ir socialinį.

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimui Chicagoje spalio 8 d. pirmininkavę vicepirmininkai T. Blinstrubas, P. Dargis ir pirmininkas dr. K. Bobelis pasitarimo metu. V. Noreikos nuotr.

TERORAS IŠ APAČIOS

Vokiečių lėktuvo pagrobimo ir išvadavimo proga

Dramatiškas vokiečių lėktuvo pagrobimas ir jo keleivių bei įgulos išgelbėjimas vorčia ilgėliau sustoti prie teroro kaip priemonės tikslui pasiekti. Visų pirma reikia atsiminti, kad teroras nėra vien skriaudžiamosios mažumos ginklas. Terorizmas yra elgesys, skirtas iššaukti baimę kituose, kad priverstų juos išpildyti teroristų norus. Taip žiūrėdamas, tos srities autoritetas, Californijos prof. dr. Frederick J. Macker terora skirsto į dvi rūšis. Teroras iš viršaus yra praktikuojamas diktatorių, bosų, tėvų, mokytojų ir pan. Teroras iš apačios yra "bejėgių tos apačios taktikos pamėgdžiojimas protestui, norint atkreipti dėmesį ar išgąsdinti. Kadangi "bejėgių" teroras bent iki šiol buvo retesnis, jam daugiau kreipiama dėmesio. Pavyzdžiui, šiomis dienomis Prahoje buvo sprendžiama keturių disidentų byla. Jie kaltinami tuo, kad pasirašė raštą, raginantį valdžią laikytis tų dėsnių, kurie yra konstatuoti konstitucijoje ir Helsinkio Akte. Savaime aišku, kad tokia byla yra teroro aktas, skirtas kitus įbauginti. Žinių apie tą bylą tačiau reikia ieškoti laikraščių viduriniuose puslapiuose, pirmuose puslapiuose buvo pranešimai apie lėktuvo pagrobimą. Tiesa, čia įmaišyti ne tik visai nekalti, bet ir niekuo nedėti žmonės — keleiviai ir įgula, tačiau kiek pašalinių žmonių žuvo ir teroro aktuose iš viršaus, pa-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

vyzdžiui, Vokietijos miestu bombardavimuose karo metu? Abejose teroro rūšyse nekaltų žmonių žūvimas yra įkalkuliuotas. Bombarduojami žmonės keikia savo valdžią, nužudomas švelnus caras sulaukia numatytas reformas ir tuo būdu pateisina tolimesnes revoliucines priemones. Technikos pažanga padėjo abejų rūšių teroristams. Teoriškai juk įmanoma, kad maža grupė

galėtų įsigyti atominę bombą ir ja gąsdinti!

Negali sakyti, kad "bejėgių" teroras neduotų rezultatų. Kažin ar kas šiandien kalbėtų apie palestiniečių teises, jei nebūtų jų teroro aktų? Šiuo atveju jie seka zionistus, kurie norėdami savo valstybės irgi nesiskaitė su priemonėmis.

Tokiu būdu sunku tikėtis, kad visi vienodai pasmerktų terora kaip ginklą. Amerikos airiai aukoja Ulsterio teroristams, nors iš šalies

JAV valstybės sekretoriaus Cyrus Vance žmona, Valstybės Departamente suruoštame Washingtono reziduojančių diplomatų žmonių priėmimo sveikinasis su Lietuvos atstovo žmona Ona Bačkienė.

SAVAITINĖ POLITIJOŠ *Privalga*

"KARAS" PRIEŠ TERORĄ VOKIETIJOJE — SVAIČIOJIMAMS APIE EUROKOMUNIZMĄ PASIBAIGUS

Pasitenkinimo jausmą dėl pagrobto lėktuvo igulos ir keleivių išvadavimo netrukus sudrumstė žinia apie nužudyto pramonininko Hanns Martin Schleyer lavono sudarimą Prancūzijoje. Schmidto vyriausybė, kurios prestižas po lėktuvo išvadavimo gerokai pakilo, paskelbė teroristams 'karą', prašydama visuomenės padėti suimti 16 žinomų, bet šiuo tarpu dar laisvų, teroristų - jų tarpe 9 moteris. Tai tik liudija, kaip sunku moderniai liberalinei valstybei susitvarkyti su grupele pasiryžusių. Nege- rai federalinę vokiečių respubliką atestuoja ir faktas, kad po lėktuvo išvadavimo Stutgarto kalėjime nusižudė trys žinomi teroristai: Andreas Baader, Carl Raspe ir Gudrun Ensslin, o ketvirta - Irmgard Moeller - bandydama nusidurti tik susižeidė. Kaip jie, sėdėdami kalėjime, galėjo susitarti nusižudyti, o svarbiausia pirmieji du net nusižauti su revolveriais? Iš pirmo žvilgsnio tokia galimybė taip atrodo neįtikėtina, kad tuojau turėjo pasklisti gandai, kad teroristai ištikro buvo valdžios pavedimu nušauti. Juo labiau, kad Baader nusišovė pridėjęs revolverį prie savo ... sprando!

Simpatizuotojai Italijoje ir Prancūzijoje ta proga su- ruošė demonstracijas, kurių metu padaryta nuostolių vokiečių nuosavybei. Pačioje Vokietijoje teroristų simpatikai gatvėse nedrįso pasirodyti.

Kaip jau buvome pranešę šioje vietoje, vadinamasis EUROKOMUNIZMAS neatnešė jokių vaisių. Prancūzų kompartija nepanorėjo susitarti su socialistais dėl bendros koalicijos programos, Italijos kompartijos vadas Enrico Berlinguer pareiškė, kad negalima atsakyti nuo marksistinės-leninistinės ideologijos, ir net Ispanijos kompartijos vadas Carrillo, daugiausiai iš visos Europos komunistų kritikavęs Maskvą, priėmė Kremliaus kvietimą atsilankyti Sovietų Sąjungoje spalio revoliucijos sukakties proga.

Apie tai rašydamas The Wall Street Journale Georgetown universiteto Strateginių Studijų Centro pirmininkas Walter Laqueur išvedžioja:

'Besidžiaugia EUROKOMUNIZMU iš teisingų prie- laidų padarė per toli einan- čias išvadas. Tiesa, kad kompartijų narių nauja generaci- ja nenori būti diktuojama Maskvos. Vakarų Europos komunistams nėra paslaptis, kad ne viskas yra tobula So- vietų Sąjungoje, ir jie norė- tų išvengti didžiųjų klaidų, padarytų jų bendraminčių Sovietijoje. Taip pat teisinga, kad komunistų partija

nustojo būti revoliucine tra- dicine, gatvėje kovojančių, prasme. Taip pat tiesa, kad tarptautiniai sąjūdžiai, plė- damiesi, yra linkę į skilimus, dažnai su labai karčiais re- zultatais.

Viskas tai teisinga, bet kas iš to? Sovietų Sąjunga EUROKOMUNIZMAS erzi- na, tačiau nesudaro jai mirtino pavojaus. Rytų Europos užsikrėtimo juo pavojus yra nedidelis, nes Rytų Europa Maskva valdo ne doktrina, bet kariniais ir organizaci- niais ryšiais. Be to, pasikei- timai įvykė Vakarų Europos partijose, nėra nei toli einą, nei nepakeičiami.

Vakarų Europos komunis- tai sumodernėjo, bet nevirto domokratais. Vadovybė yra skiriama, bet nerenkama. Nariai gauna įsakymus ir juos pildo. Partija, kuri savo struktūra nėra demokrati- nė, nesilaikys ir demokrati- nių taisyklių. Todėl ir į jos pareiškimus dėl laisvės ir žmonių teisių reikia žiūrėti skeptiškai.

Pagaliam yra dar vienas bandymas tikro eurokomu- nizmo veido pažinimui. Bu- vęs Komunistų Internaciona- lo sekretorius Dimitrovas yra pasakęs, kad kas yra komunistas ar ne, galima spres- ti iš jo ištikimybės Maskvai. Jis, aišku, buvo teisus: tol kol eurokomunistai tiki, kad Sovietų Sąjunga, nepaisant visų jos netobulumų, yra aukštesnė socialinė ir politi- nė organizacija už kitas poli- tines formas, jie, euroko- munistai, nėra nei nepriklausomi, nei tikri atskalūnai.

'Truputį heretiški ir trupu- tį maištingi' - pavadino juos vienas stebėtojas Europoje, bet, nepaisant to, jie liko vie- nos ir tos pačios šeimos nariai. Gal jie nori kiek atsipa- laiduoti ir kiek sumažinti tė- vo autoritetą, tačiau bėdos atveju jie vėl susijungs. Eurokomunizme gal ir yra tik- ros herezijos sėklų, bet ne vi- sos sėklos išdygsta ir ne vi- sos herezijos veda prie schiz- mos.

Tų pagrindinių faktų nega- lima užmiršti. Eurokomuniz- mo nesupa jokia misterija. Jei kas stebėtina, tai tik en- tutiazmas, su kuriuo kai ku- rie sluoksniai jį sutiko Vaka- ruose. Teisingai neseniai ra- šė ne komunistinės prancū- zų profesinių sąjungų unijos generalinis sekretorius Andre Bergeron, jog reikia bū- ti aklu ir kurčiu, kad manyti, jog komunistai pasikeitė ...

... Vakarų Europos komu- nistai gali kurią nors dieną pasikeisti, tačiau tai dar ne- atsitiko. Tikras pasikeiti- mas užbaigtų kairės suskili- mą, nes nebūtų nei vietos, nei reikalo dviem partijom, tikinčiom į tą pačią social- de mokratiją. Prancūzų socia- listai dabar dar kartą patyrė

kad komunistai nėra 'partija kaip kitos', kaip komunistai aiškino. Jie nori dominuoti, o jei negali dominuoti - siekia suskaldyti savo talki- ninkus.

Jei patikėti Newsweek, prezidentas Carteris, prad- žioje savo valdymo siekęs tikros lygybės su sovietais strateginiuose ginkluose, da- bar grįžo prie provizorinio 1976 m. sausio mėn. Brežne- vo-Kissingerio susitarimo, kuriuo abiem kraštams lei- džiam turėti maždaug po 2,160 strateginių raketų ar lėktuvų.

Kaip žinia, tada dar negali- ma buvo susitarti dėl ameri- kiekčių 'skraidančių bombų', kurias sovietai reikalavo įskaityti į tą bendrą skaičių kaip atskirą ginklą, ir sovie- tų naujo bombonešio 'Back- fire', kuri sovietai nenorėjo laikyti strateginiu ginklu. Dabar tas sovietų reikalavi- mas priimtas, sovietams pa- sižadėjus tuos bombonešius laikyti taip toli nuo JAV teritorijos, kad jie negalėtų jos pasiekti ir grįžti atgal ne- daplindę kuro. Už tat ameri- kiekčiams leidžiama turėti pa- pildomai apie 100 skraidan- čių bombų, kurios galėtų bū- ti paleistos iš bombonešių ir pasiekti taikinius už 1,550 mylių. Sovietams leidžiama turėti 308 sunkiasias raket- tas su keliais užtaisais (MIRV). Amerikiečiai tokių didelių raketų neturi.

Bendrą žemėje laikomų strateginių raketų skaičių Carteris siūlė apriboti 550, o sovietai 1,320. Dabar nori- ma tą skaičių sumažinti iki 800 ar 850. Be to busią su- tarta uždrausti trim metams naujų raketų bandymus. Ekspertai mano, kad JAV gali ramiai žiūrėti į sovietų raketų aritmetinę persvarą, kol jos nebus patobulinti. O tam reikalingi bandymai, to- dėl jų apribojimas yra pats svarbiausias dalykas. Di- džiausias pavojus JAV slypi tame, kad naujas SALT su- sitarimas, kurio formalus pasirašymo laukiam ateinan- čių metų sausio mėn., gali su- kelti per toli einančių vilčių, lygiai kaip kalbos apie Euro- komunizmą.

TERORAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

su prievarta nelaiko. Tas pats ir su vokiečių teroristais. Socialiniai tur būt ne- rasi daugiau pažengusio krašto kaip Vakarų Vokie- tija. Kokia alternatyvą tero- ristai turi galvoje — Rytų Vokietijos komunistinį režimą? Nepaisant to, tero- ristai Vakarų Vokietijoje negalėtų veikti, jei jiems niekas nejaustų simpati- jos?

Vokietijoje šiuo metu dėl to vyksta smarkios diskusi- jos. Visados atsiranda žmo- nių, kurie kiekvieną nusi- kaltimą ar šiaip nesilaikymą su nusistovėjusia tvar- ka teisina aplinkybėmis. Jei yra teroristų, kas nors yra neįtvarkoje. Kitiems atrodo, kad tokios minties prileidė-

jai jau yra teroristų talki- ninkai. DER SPIEGEL ši mėnesį apie tai turi visą straipsnių seriją, pavadintą DIE SYMPATHISANTEN. Iš jos atrodo, kad ten į tal- kininkų skaičių pateko ir tie, kurie kalbėjo apie Baader - Meinhof teroristų 'grupę', o nevartojo bloges- nį 'bande' terminą. "Simpatizantai" atsikerta, kad režimo sugriežtinimas ir buvo svarbiausias tero- ristų tikslas, nes tik tuo at- veju galima būtų sulaukti masių pagalbos valdžią ver- čiant...

Žiūrint iš 'law and order' gerbėjų pusės, iš Bonnos vyriausybės paskutinės praktikos kovoje su tero- rizmu galima pasidaryti se- kančias išvadas:

1. Nusileidimas teroristų reikalavimams paskatina tik naujus teroro veiksmus. Žinia, valdžia pasidaro at- sakominga už keleivių ir igulos gyvybes. Jei jie žūtų, valdanti partija tikrai pra- laimėtų sekančius rinkimus, tačiau kartu ilgesniam lai- kui nieko nebūtų girdėti apie naujus lėktuvų grobi- mus.

2. Teroristai siekia savo žygių išgarsinimo. Jiems būtina reikalinga laisva, sensacijų ieškanti spauda. Vokiečių spauda paskutinių įvykių metu pasirodė draus- minga ir jokių žinių, kurie kaip nors galėtų padėti te-

roristams, neskelbė. Ypa- tingai spauda labai mažai rašė apie pagrobtą pramo- ninką Hans-Martin Schleyer. Gal už tat palyginti la- bai mažai atentatų pasitai- ko Sovietų Sąjungoje. Kam rizikuoti savo gyvybe, jei apie tai niekas nežinos?

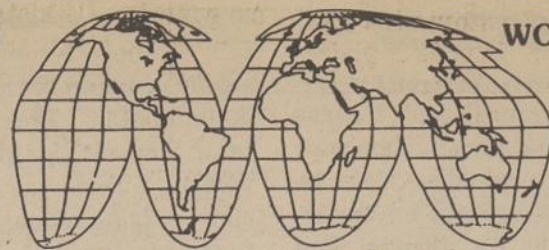
ATTENTION
TOOL & DIE MAKERS
JIG & FIXTURE
BUILDERS
TOOL DESIGNERS
Preferably with aircraft experience.
High rate-heavy overtime. Per Diem
Call 316-832-0115
KIRK-MAYER INC.
1900 N. MIDON
WICHITA, KANSAS 67203
(41-44)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES
Small modern hospital in Southern
Illinois has immediate openings for
NURSE ANESTHETIST
HEMO DIALYSIS
SUPERVISOR
REGISTERED NURSES
for 3-11 & 11-7
in O. B. & I. C. U.
Good starting salary differential for
evening & night shift. Liberal per-
sonnel policies & fringe benefits.
Apply call or write to:
VIRGINIA McALEXANDER
JEFFERSON MEMORIAL
HOSPITAL
909 SHAWNEE
MT. VERNON, ILL. 62864
618-242-3400
(35-41)

WANTED JOURNEYMEN
TOOLMAKERS
Experienced in plastic mold building.
Must have job shop experience. Be
able to set up work from blue prints
& close tolerance. Steady employment
for qualified men. All benefits paid.
Apply call or send resume to:
UNIVERSAL MOLD
2904 Industrial Row
Troy, Mich. 48064
313-645-9480
(38-44)

MEN

WOMEN

WORK OVERSEAS!!

Australia - Europe - Japan - The South Pacific - Africa
Far East - South America - Central America - Middle East
\$800.00 to \$4000.00 Per Month - Tax Benefits

U.S. Government, Private Corporations and Organizations.

Construction - Engineering - Sales - Transportation - Teaching - Oil Refining - Medical - Accounting - Manufacturing - Secretarial - Aircraft, etc., etc.

If you like travel, excitement and adventure, then overseas employment is for you. To allow anyone the opportunity to explore overseas employment we have published a complete set of Overseas Employment Guides. Our Overseas Employment Guides contain the following information...

- List of CURRENT OVERSEAS JOB OPPORTUNITIES with a special section on overseas construction projects, executive positions and teaching opportunities.
- How, Where and Whom to apply for the job of your choice OVERSEAS!
- FIRMS and ORGANIZATIONS employing all types of Personnel in nearly every part of the Free World.
- Firms and organizations engaged in OVERSEAS CONSTRUCTION PROJECTS, MANUFACTURING, MINING, OIL REFINING, SECRETARIAL, AIRCRAFT, ENGINEERING, SALES, SERVICES, TEACHING, ETC!
- COMPANIES and GOVERNMENT AGENCIES employing personnel in nearly every occupation, from the semi-skilled laborer to the College trained professional.
- How and Where to apply for OVERSEAS GOVERNMENT JOBS!
- Employment on U.S. Government ships "MERCHANT MARINES"!
- Directory of U.S. Businesses operating in AUSTRALIA that employ Americans.
- List of U.S. DEFENSE CONTRACTORS with operations OVERSEAS THAT EMPLOY Americans!
- Information about TEMPORARY and SUMMER JOBS OVERSEAS!
- You will also be told How to write your resume or application letter! How to plan your job hunting campaign! How to conduct yourself in a job interview! Plus many professional tips that may mean the difference between landing the job of your choice or missing out.

MAIL OUR ORDER FORM TODAY!!!
The Job You Want OVERSEAS May Be Waiting For You Right Now!!!

ORDER FORM

Overseas Employment Guides
1727 SCOTT ROAD, SUITE C
BURBANK, CA 91504

I am enclosing \$10.00 cash, check or money order. Please send me your complete set of OVERSEAS EMPLOYMENT GUIDES immediately.

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ STATE _____ ZIP _____

Or charge this order on your BankAmericard or Master Charge

BankAmericard Account No. _____

Expiration Date _____

Master Charge Account No. _____

Expiration Date _____

30 DAY MONEY BACK GUARANTEE

If you are dissatisfied with our Overseas Employment Guides, for any reason, simply return our Guides to us within 30 days and your \$10.00 will be refunded to you immediately. NO QUESTIONS ASKED.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespauzdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Išdidžioji Estija

Žiauriose okupacijos sąlygose tauta gali išlikti kieta ir išdidi. Tas išdidumas ir nepalaužiamumas yra tam tikras tautinio išlikimo laidas. Taip laikosi estai. Apie juos rašo plačioji pasaulio spauda. Šio straipsnio pagrindas imame pasaulinės žinių agentūros (UPI) komunikatą. Jis juo labiau aktualus, kada priartėja lapkričio dienos. Žvarbiomis 1918 metų lapkričio dienomis, prieš 59 metus, kovos dėl nepriklausomybės buvo kaip ir beviltiškos, vienkoki estai laimėjo ir atkovojo savo šaliai suverenumo statusą, ir porą dekadų kūrė savo kultūrą ir gerbūvį laisvi ir nepriklausomi.

Dabar Estija atakuojama kultūrinio ir tautinio genocido bangu. Okupantas stengiasi vežti į Estiją savo kolonistų būrius. Dabar jau 20% Estijos gyventojų nėra estai. Tai atvežti žmonės iš plačiosios SSSR. Jie gauna privilegijų: jų vaikams steigiamos mokyklos, leidžiama spauda rusų kalba, gatvių pavadinimai dviem kalbom, geresni darbai kolonistams. Netgi propagandiniai plakatai, rusų kalba parašytieji, išlūgiai rusina gotikinio stiliaus Estijos miestus.

- Nežaisk su anu, - sako estukas savo draugui, - jis rusas!

Trisdešimt penkerius metus okupantas kala savo propagandos būgnais: Estija yra sovietų respublika! Tačiau kiekvienas rusas, gavęs progą keliauti į Estiją, nuširdžiai sakosi keliaujas į užsienį. Toks yra netgi išviršinys Estijos skirtumas nuo Rusijos miestų ir gyvenimo būdo. Estai sukūrė ir vis dar išlaikė europietinio gyvenimo stilių. Apranga, prekyba, restoranai, teatrai, miestų povaidis - viskas tai ir po okupacijos letena išliko iš laisvės metų nesuteršta ir sovietiniam pilkumui nepasiduota.

Žmonių apranga sužavi so vietinius turistus savo europietiška elegancija.

Talinas gausiai lankomas suomių turistų, todėl estų sostinė išlieka europietiško miesto lygyje. Suomia gauna vienadienes vizas ir smagiai nugaria Talino restoraneose, o kartu jie importuoja į Estiją, kurią sovietai nori paversti savo provincija, šviežią skandinaviską nuotaką. Tai atšviečia Talino gy-

venimo būde. Tai stipri atsvara sovietizacijai ir ją skančiam rusinimui.

Rusiškai kalbantis turistas nesukelia dėmesio estų tarpe, ir jo klausimus neatsakoma. Jeigu turistas kalba kuria europiečių kalba, jis mieles tada svečias.

- Mes mėgstame suomių televizijos programas, - sako estai.

Jie turi privilegiją gyventi laisvos Skandinavijos pašonėje. Patobulinta antena kainuoja 25 rublius - ir Helsinkio, ir Švedijos televizinės programos įžengia į estonus. Per tas programas netgi amerikietiški 'Kojak', 'Barreta', 'Peyton Place' - visai familiariški estui žiūrovui.

20% estų turi nuosavus automobilius. Tais automobiliais juos aprūpina užsienio giminės. Už kietą valiutą nereikia laukti užsakymo automobilio ilgą laiką. 'Vologos' ir 'Žiguliai' pristatomi skubomis. Keliai Estijoje motorizuotam transportui puikūs. Todėl turistą stebina 'europietiška' automobilių gausa.

Sovietiniai turistai vadina Estiją 'užsieniu' - ir tas pavadinimas gerai apibūdina sovietiško gyvenimo pilkumą ir vis dar kietas estų pastangas laikytis europietiško gyvenimo stiliaus.

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

A. D. Ratkelis,	
Mission Viejo, Ca.	10.00
Šv. Jurgio parapija	
Clevelande, Ohio	25.00
Bostono Lietuvių Klubas	7.00
E. Rašytinis, Detroit, Mich.	7.00
P. Karalius,	
S. Newbury, Ohio	7.00
J. Kiaušas, Harrison, N. J.	1.00
A. Indreika, Chicago	2.00
N. Gintalas, Baltimore ..	3.00
J. Gužauskas,	
Baltimore, Md.	2.00
J. Kašuba, Painesville, O.	5.00
J. Šalčiūnas,	
Palos Hts., Ill.	7.00
Dr. V. Dambra,	
El Salvado	7.00
Rev. V. Kriščiūnevičius,	
Southfield, Mich.	2.00
J. Balčiūnas, Toronto ..	7.00
A. Šležas, Dorchester, Ma.	5.00
J. Adomaitis, La Salle, Q.	7.00
X. Y., Cleveland	25.00
A. Dziakononas, Rochester	2.00
A. Stephens, Chicago	5.00
P. Buksnis, Dearborn, Mi.	2.00
A. Cieminis, Rochester ..	2.00

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba suvažiavimo metu 1977 m. spalio 8 d. Chicagoje. Sėdi iš kairės: dr. J. Valaitis, dr. K. Šidlauskas, P. Dargis, dr. K. Bobelis, inž. Eug. Bartkus (buvęs Altos pirm.), kun. A. Stašys, T. Blinstrubas; stovi iš kairės: J. Pakalka, inž. J. Talandis, Eug. Smilgys, T. Kuzienė, O. Baršketytė, E. Vilimaitė, J. Skorubskas, I. Blinstrubienė, dr. J. Genys, kun. J. Prunskis, A. Pakalniškis.

V. Noreikos nuotr.

Dr. J. Basanavičiaus minėjimas Baltimorėje

Baltimorėje kultūrinės popietės dar neįprastas dalykas, dar lyg ir naujovė. Kovo 27 d., pirmutinį tos rūšies pobūvį surengė liet. Tautinio Knygyno valdyba, pasikvietusi du vietinius paskaitininkus. Aptarta E. Juciutės atsiminimų knyga 'Pėdos mirties zonoje' ir kita tema — apie moterų, kalinamų bolševikų kacetuose, būklę, kaip ji aprašyta Solženicyno "Gulage".

Rugsėjo 18-tos popietė, suruošta Taut. S-gos skyriau, buvo skirta didžiajam aušrininkui dr. J. Basanavičiui, sukakus 50 metų nuo jo mirties, paminėti. Rengėjai rūpinosi, kad svečias paskaitininkas, važiuodamas iš Philadelphijos, kur nenuklystų ir laiku atvyktų. Tačiau rūpestis buvo veltui, nes dr. V. Maciūnas atvažiavo visai iš kitos pusės — iš Washingtono, kur pirma buvo užsukęs pasisvečiuoti. O Baltimorės link turėjo kelionės vadovę E. Dambriūniene. Ji Baltimorėje jaučiasi, kaip namie. Įtemptas laukimas pagaliau atslūgo, kai prieš pat paskaitos laiką, 2 val. p. p., Lietuvos Svetainėje pasirodė dr. V. Maciūnas, savo žmonos ir E. Dambriūnienės lydimas.

Kadangi savo paskaitoje jis neketino plačiau liesti

dr. J. Basanavičiaus biografijos, tai pirmutine programos dalyve buvo J. Rastėnienė. Ji už savo vyrą, poetą Nadą, šio regėjimui susilpnėjus, paskaitė jo šiai progai parašytą ilgoką eilėrašį, tarsi eiliuotą Basanavičiaus gyvenimo apybraižą,

kur pavaizduota Aušrininko biografija ir svarbesnieji tų laikų įvykiai nuo mažo Basanavičių Jonuko Oškabaliuose ligi daktaro Jono Bulgarijoje ir Lietuvos sostinėje Vilniuje.

(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Rugsėjis ir spalio, deja, mum vis primena negerą kaimyną. Lyg amžina votis pašonėj. Nors rusai ir vokiečiai atrodo ne kiek negeresni, bet nors ne tokie veidmainiai. Tiesiai kovoj grumtis lengviau ir padoriau, negu kai tau į akis broliu persiši, o pasalom kalaviju duria... Hitleris atvirai šaukė Drang nach Osten, siekdamas daugiau erdvės. Rusija irgi nesislėpė, kad Baltija jų imperijai reikalinga, o komunistai prie to pridėda dar maždaug "lenkišką motyvą", esą jie kitom tautom neša kultūrą ir laisvę, visos bus laimingos po jų broliška letena bendroj tėvynėj... Panašų "rojų" mum siūlė lenkai per 600 metų, nuo pat pirmo katekizmo.

Todėl būtina gerai pažinti pietinį kaimyną ir — faktų nepamiršti. Politikai numato, jog iš tos pusės bus didžiausias pavojus, kai reikės vėl laisvas valstybes atsikurti.

• Visų pirma mum privalo išlaikyti, kaip ligi šiol, blaivų šaltumą — nenuslysti į lenkišką neapykantą, kokią jie vykdo ir šiandien pvz. Seinų krašte. Mes ir ateity nesikurstykim kerštu, nors tai būtų ir teisinga. Nes pikti jausmai kenksmingi ir pačiam nekentėjui: apnuodija iš vidaus, sutrukdo teigiamų poliinių klestėjimą, užtemdo teisybės nuovoką etc. Ne neapkęsti ar keršyti verta, o tik gailėtis savo kaimyno, kad jo sąžinė ligi šiol neatitoko, nes vis dar mus tebekaltina, vos paminim tikrovės faktus.

• Mes galim didžiutis, kad niekad svetimų karalių vainikų nevalgėm, kaip jie 1430 m. pasielgė (tokia jų padėka Vytautui už pagalbą Žalgiry gintis nuo vokiečių). Ir ne mes juos apgavom 1569 m. Liublino sutartim, kai jie žadėjo abiem tautom tikrą gerovę, o iš tiesų ta sąjunga ir mus nutraukė į prapultį, ne narsusis lietuvis Kosčiuška nepajėgė išgelbėti.

Mūsų tautos atgijimo metu mes iš lenkų nesityčiojom dėl jų tuščios puikybės ir godaus noro apžioti svetimus kraštus ir tautas, tik jie mus niekino chamais ir litvimonais...

1918 m. mes netrukdam kaimynam laisvai atsikurti po sunkaus karo, mes nesiplėšėm po Europą ginėdami kitiem teisę ir laisvę, kaip darė lenkai.

1919 m. ne mes apgauliai rašėmės viešą sutartį, antroj rankoj laikydami durklą nugaron smeigti — sostinę su plačiu kraštu pagrobti...

• O kaip mes į visa tai reagavom? Tai išryškėjo 1939 m., kai Lenkijai žlungant krikščioniškai priglaudėm jų bėglius, karius ir žymius politikus, kurie neseniai buvo šūkavę: Eikim užimti Kauną! Gana tos chamų Lietuvos!

Bet už tas malones gavom tuoj dar vieną Kaino smūgį: 1944 m. Vilniui atsidūrus baisioj fronto ugnij, Lenkijos partizanų planu buvo įvykdytas genocido žygis — aliai vieną visus lietuvius išžudyti... Netrukus paskelbė savo gėdingą pelną: Vilnių lietuvių nebėra! Vilnius jau mūsų!..

Tokia mūsų kaimynystė. Bet susilaikykim nuo neapykantos — telieka tai išdidaus kaimyno privilegija. Tik šventai dėmekimės faktus, kad nereiktų vėl suklypus verkti, kaip Liublino seime, nes lenkų sąžinės tiesos žodžiu nei aimanom nepaveiksi...

Visiems aukotojams nuširdžiai dėkojame.

BALTIMORĖS LIETUVIAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

Publiką su svečiu paskaitininku supažindino B. Medelis, trumpai aptardamas dr. Maciūno mokslinę veiklą tėvynėje, Vokietijoje ir šiame krašte. Paminėjo, kad visa Maciūnų šeima esanti 100% lietuviška.

Vienoje pulto pusėje ant tautinėmis spalvomis audiniu dengto stovo švietė didelis dr. Basanavičiaus spalvotas portretas, tai progai sk. nario Algim. Grintalio nupieštas. Kitoje pusėje ant stalų buvo paruošta parodelė: išdėliota pilnas 1887 metų "Aušros" rinkinys, keli atskiri 1886 m. numeriai; Basanavičiaus surinktos tautosakos keli storoki tomiai, kitokių jo raštų knygos ir knygelės; lietuviški pašto ženklai ir pinigai su jo atvaizdu; padidintos fotografijos, kaip jis atrodė, "Aušrai" užtekant. Daugumas žinojo, kad Basanavičius autoritetingai dalyvavęs visuomeniniuose ir politiniuose tautos atstovų žygiuose dar prieš nepriklausomybės atgavimą, kad jis redagavo "Aušrą", buvo vienas Vasario 16-sios akto pasirašytojų, kad gyveno ir mirė Vilniuje. Bet ne vienam buvo naujiena, kai parodėleje pamatė, kad jo nemažai nuveikta ir raštijos srity. Po dr. Maciūno paskaitos tūlam akys tarsi plačiau atsivėrė: tik dabar aiškiau suvokė, ką kiekvienas lietuvis apie Basanavičių seniai turėjo žinoti. Klausyt o j a m s paaiškėjo nepaprasta Basanavičiaus reikšmė lietuvių tautos atgimimui ir tolimesniai jos gyvenimui.

Anuomet, jo laikais, nors buvę ir daugiau šviesuolių, kurie jautę ir suprattę tautos atgimimo reikalą, bet tik vienintelis Basanavičius tinkamu laiku ir aštriu žvilgsniu ateitin sugebėjo įskelti tautinės sąmonės kibirkštį. Pirmojo "Aušros" n-rio įžangoje, pasak paskaitininko, buvusi paskelbta tarsi lietuvių tautos teisių deklaracija, kur Basanavičius tautos vardu viešai skelbė saviems ir pasauliui, kad lietuvių tauta apsisprendusi laisvam ir nepriklausomam gyvenimui.

Pacituoti žymesniųjų to laiko lietuvių šviesuolių spaudoje atliepimai, koki didį išpūdį jiems padaręs pirmutinis "Aušros" n-ris. Tas skurdus kelių lapelių sąsiuvinėlis tautiečius lyg trenkte pritrenkęs. Vieni, pasijuto atvesti ant teisingo tautinio kelio, verkę džiaugsmo ašaromis; kiti kartu su V. Kudirka atgaillavo dėl sa-

vo lenkomanijos ar kitokių nuokrypų į svetamybes. Nuo "Aušros" prasidėjęs spartus lietuvių sąmonėjimas, daugelis atrado savąjį pašaukimą apeleustuose liet. kultūros dirvonuose.

Dr. Basanavičius savo gyvenimu daręs didžiulį poveikį ir įtaką net trims liet. kartoms: priešaušrio bendralaikius jis pažadinęs iš tautinio snaudulio; vėlesniesiems, jau susipratusiems veikėjams jis buvęs įkvėpėju ir skatintoju; ir pagaliau, būdamas nusenęs ir paliejęs, tampa tautos laisvės ir kovos už ją simboliu. Kad ir tapęs nebeveikliu ir laikėsis nuošaly, tačiau pažadintoji Lietuva jo neužmiršusi. Jo vardu pavadintos mokyklos, įvairios įstaigos, gatvės, parkai, kultūriniai sambūriai. Simbolinė buvusi ir jo mirtis — kaip tik Vasario 16-sios diena.

Paskaitą pradėdamas, dr. Maciūnas pasisakė mėgstas ilgai ir daug kalbėti; jei klausytojams nusibostų — teduodą jam suprasti. Tačiau ne vienas sakė mielai būtų dar ilgiau klausęsis, nes buvę labai įdomu, ypač kad paskaitininkas netuščiažodžiavęs, nesiblaškęs į pašalius, buvo profesoriškai orus, giliau išvelgiąs dalyką ir temą nuodugnai gvildenaš. Pati kalbėsena aiški, sklandi ir šnekėta pakankamai garsiai. Publika buvo atidi.

Gaila, kad mažėkai atsilankė aukštesniųjų mokyklų jaunimo — vos vienas kitas. Šiuo metu, pagyvėjus kalboms apie vadinamus etnikus, mūsų jaunajai švie suomenėi, užklaustai, būtų nepatogu nežinoti arba tenkintis tik nuotrupomis apie mūsų tautinio atgimimo didįjį pradininką.

Programą užbaigė sk. pirm. Vl. Bačanskas, padėkojęs paskaitininkui dr. Maciūnui ir Rasteniams, klausytojus kvietė pasivašinti ir pasižmonėti. Skyriaus narės paruošė turtinę užkandžių stalą.

Į popietę susirinko beveik pilna mažoji Liet. Svetainės salė, vadinama Klevo kambariu. Rengėjai didžiai dėkingi klebonui Ant. Dranginiui, minėjamą garsinuisiam iš sakyklos ir savo sa-

NAUJA SOVIETŲ SAJUNGOS KONSTITUCIJA: BLIZGUČIŲ IR KUOKŲ SANDĖLIS

RIMAS DAIGŪNAS

1. Svarstymo šurmulys

Kiekvienas didelis valdovas Sovietuose privalo skelbti savo konstituciją. Tai jau nerašyta tradicija. 1918 ir, pakartotinai, 1924 metais Leninas garsino savąją. 1936 metais pasirodė "Stalino" konstituciją. Nikita nesuskubo išleisti savosios, bet jau kalbėjo apie ją pilna burna. Dabar Kremliaus beopozocinis valdovas Brežnevas parengė naujos SSSR konstitucijos projektą. Šią konstituciją jau dabar vadina "Brežnevo konstitucija". Tuo vardu įstatymas įeis į SSSR istoriją.

Naujos konstitucijos reklamavimo triukšmas pasiekė dar iki šiol nematytų ribų. Tai yra vadinamieji projekto aptarimai, svarstymai ir rašymai spaudoje. Jau pusę metų "Pravda" turi specialų puslapį, skirtą naujai konstitucijai nagrinėti. Iki šiol 1256 rašiniai buvo vien tik "Pravdoje", o kur tūkstančiai kitų sovietinių leidinių, su nemažesniu įkarščiu "nagrinėjančių" konstitucijos projektą? Tokiais atvejais bolševikai stato nemeluotus rekordus. Iki šiol kolūkiuose, fabrikuose, raštinėse, kolektyviniuose apartamentuose įvyko pusantro milijono susirinkimų, o kompartijos padalinuose 450,000 specialiųjų sesijų!

Tai vis žmonių suvarymas girti konstitucijos projektą, sveikinti "partiją ir vyriausybę" ir dėkoti už rūpestį darbo žmonėms. Susirinkimų kalbos kartoja spaudinių rašinius, o korespondentai plačiausiai aprašinėja kaip kalbėta susirinkimuose...

Tai yra savotiška masinis pamišimas ir žiaurus sme-

vaitinėje žinių iš Baltimorės skiltyje "Darbininke".

Spalio 29 d. Svetainės didžiojoje salėje Taut. S-gos skyrius ruošia savo rudenių koncertą. Meninei daliai pakviestas Bostono liet. vyrų dainininkų šešetasis, vadovaujamas kompozitoriaus Jul. Gaidelio. S. M.

genų plovimas. Bet tai yra kompartinio veikimo metodas. Taip ten buvo ir taip ten bus.

Kompartinė viršūnė parengė naują įstatymo projektą, milijonų milijonai privalo atgiedoti entuziastingas glorijas, po to sukviest "Vyriausiąją Tarybą". Delegatai, kaip juos vadina "rubber stamp" seimas vienbalsiai pakels rankas už naują brežnevine konstituciją.

Pro formą įneš nežymiausių pakeitimų, kad būtų galima kalbėti apie "demokratišką" konstitucijos svarstymą.

Konstitucijos projekto reklamą išplėtė sovietiniams menams: poetai jau rašo odes naujai konstitucijai, muzikai rašo tam reikalui kantatas, o dailininkai piešia plačius paveikslus, kaip kolūkio laukuose arba fabriko patalpose darbo žmnes džiaugsmingai sveikina "partiją ir vyriausybę" už brežnevines konstitucijos projekto pagaminimą.

Su tokiu pat propagandiniu įkarščiu sovietinis "agitpropas" veikia ir okupuotame Pabalty, namų sienas, net bažnyčių varpines, apkabindamas propagandiniais skelbimais. Baigę savo darbą tarnautojai neleidžiami namo. Jie turi dar ilgą valandą dalyvauti "mitinge" ir, kada nurodo, ploti politrukui, giriančiam "partijos ir vyriausybės" konstituciją.

Konstituciją norėjo suderinti su XXV kompartijos

kongresu. Nesuskubo. Norėjo suderinti su 50 metų sovietinės valdžios jubiliejum. Nesuskubo. Bet dabar propagandinis garvežys antibėgių. Viskas suderinta su 60 metų sovietinės valdžios įkurimo jubiliejumi.

Rašė, durstė, taisė, pildė, braukė, kirpo, prisiuvo, atėmė, pridėjo — ir gavo tekstą lygiai tris kart ilgesnį už 1936 metų Stalino konstituciją!

Ant popieriaus projekte visi spiečiai vis naujų laisvių, naujų gerbūvio garantijų ir laimėjimų. Išviršiniai žiūrint, kompartijos sovietuose kaip ir nėra! Šalį valdo darbo žmonių tarybos! Iš viso žodis "komunistų partija" konstitucijoje paminėtas tik tai... keturis kart! Tačiau grasiai ir įtikinančiai neretai kalba užėina apie "Valstybės galios organus". O kas tie "organai", žmonėms be aiškinimų aišku.

Naujos konstitucijos tekstą margina "darbo žmonių teisės". Užsienio spauda dėjo tos konstitucijos vertimus. Buvo plačių projekto aptarimų. Vienas pokštinnikas prasitarė: "čia nebūtina būti konstitucinės teisės žinovu, bet pageidaujama būti kalėjimų statuto žinovu. Kiekviena teisė čia yra pareiga ir atsakomybė, perspektyvoje rodanti kalėjimo duris..."

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms VietaTel. 737-8600
Tel. 737-8601**Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —**

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

VACLOVO SIDZIKAUSKO
ATSIMINIMŲ TĖSINIAI
BUS SPAUSDINAMI
KITUOSE NUMERIUOSE

KŪRYBA IR MOKSLAS

TIES KETURIAIS 'LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJS'

TOMAIS

JURGIS GLIAUDA

Rašytojas Pranas Naujokaitis baigė atkaklų ketverių metų darbą. Jis paliko istorijai keturis 'Lietuvių literatūros istorijos' tomus. Ištvėrimingas darbas, sunkūs tomai, platus turinys, mūsų literatūros žinojimo erudiciniai kalnai. Be jokių rezervų ši Prano Naujokaičio nuovei-

kį vadinam žygdarbiu. Juk daug buvo projektų tai tetai skirtų, dar daugiau buvo šnekučių planuotojų, idealios veikalo pilnybės projektuotojų - o numatytam darbui nudirbti tuščiaviduriai plepiai netinka, vienas ištvėrimingas darbininkas ir ilgai puoselėtas projektas tapo kūnu.

Tarp kietų keturių tomų viršelių sutilpo visos žinios apie lietuvių literatūros istoriją. Literatūros metraštininkas ištvėrė. Jis susistemino platybės, bendrame fone atrado avansceną, gero istoriko išvalgumu orientavosi praeities labirintuose ir pro atskirus, dažnai galinčius medžius visad matė mišką.

Plačiam literatūros metraščiui jis suteikė logiško pareinamumo formą, priimtinas, neretai ir naujoviškas padalas, pažinimui talkinančią struktūrą.

Tarp masyvių išėivijos sąlygose sukurtų mokslinės informacijos laimėjimų Prano Naujokaičio 'Lietuvių literatūros istorija' iškilo kaip stiprus lietuviybės bastionas. Tai ir gilus šulinys žinojimo troškuliui patenkinti.

Manding dar taip neseniai kaip tik Dirvoj tilpo mano pasikalbėjimas su Pranu Naujokaičiu pirmojo tomo parengimo dingstimi. Vėliau sekė pokalbis antram tomui pasirodžius. Nūn gi celebruojame baigmę ir patenkintai atsidusę tariame 'Finis coronat opus' (Darbo pabaiga vainikuoja darbą).

Erudicija ir siekiui atsidavęs darbas yra šio didingo laimėjimo premisos. Prano Naujokaičio parašytoji 'Lietuvių literatūros istorija' yra itin nusisekęs šio žanro veikalas. Gyvas dėstymas, tolimas nuo tradicinės tariamai akademinės sausros, novatoriškas literatūrinis epochų padalinimas suteikė visumai dramatišką scenos veikalo dinamiką, pabrėžtas istorinio vyksmo tęstinumas.

Kaip tolimas tas Prano Naujokaičio veikalas nuo sektantiškai aitraus lietuvių literatūros istorijos pristatymo sovietinės dialektikos rėmuose. Juk ta paralelė neišjungiamai kyla minty. Juk dabar tėvynėje, švelniai tarus, keista padėtis. Be socialistinio realizmo formulių ten nė žingsnio. Aiman, politinis sektantizmas netalkino mokslui. Lietuvių kultūros vertybės pristatomos supančiotos su istorine tiesa, su istoriniu autentiškumu ne suderinamais režimo pančiais.

Todėl mūsų džiaugsmas juo gilesnis, kad gerą darbą realizuodama išėivija pateisina savo egzodo prasnę.

Kiekvienas istorijos tyri-

nėtojas, metraštininkas, kronikininkas, yra tas asmuo, kuris ant savo pečių atneša i dabartį praeities autentiškumą. Vargas tokiam, kuris praeitį atneša falsifikuotą. Istorinės panoramos apmatuose Pranas Naujokaitis pastatė aptariamus asmenis savo vietose, jų veikimo ir siekių pasaulyje, neseikėdamas jų siekių ir veiklos motyvų šios dienos doktrinacija. Tai laisvojo mokslo privilegija ir nekontamomi dorybė.

Būtų skaudu, jeigu šis veikalas netaps iš karto pirmos būtinybės objektu lituanistinio švietimo baruose. Konspektinių ad hoc pastabų mišrainė gali būti atmesta, nelyginant vargo mokyklos relikvija. Dabar jau tikrai visos lietuvių literatūros temos slinkte slenka i smalsią studento ranką. Skaityk, pažink visumą detalizacijose, pažink detalę visumoje. Visa beletristikos, poezijos, dramaturgijos stichija sistematizuota, koordinuota, lengvai suvokiama istorinio pareinamumo procese. Todėl galima šį veikalą vadinti lietuvių literatūros enciklopedija, kurios talpos koordinatės yra epochos ir jų sąsaja. Milžiniška bibliografinė medžiaga, kurios kalnus autorius pateikia išnašose, praplečia pažinimą iki maksimumo. Juo labiau, kad autorius - visapusiško pažinimo dėleinurodo ir tarybinius kritikus. Tai laisvo mokslo privilegija. Tuo tarpu 'tarybinė' lietuvių literatūros istorija, dargi aprobuota akademijos ženklu, net lietuvių išėivijos rašytojų vardus pasibaidė minėti.

'Tarybinė' literatūrinė istoriografija naiviai stengiasi pagal režimo diktatą slėpti nepaslepiamą, tylėti apie fak-

Dar apie rašytoją ALGĮ BUDRĮ

EMILIA ČEKIENĖ

Nesenai nuskambėjo per Amerikos spaudą, daugelį televizijos kanalų Algio Budrio, kaip vieno iškiliųjų rašytojų vardas, apie kurį Dirvoje skaitytojų dėmesį jau atkreipė jaunosios kartos atstovė Milda Sperauskienė. Šį kartą plačiau susipažinkime su pačiu rašytoju, kuris dar būdamas gana jaunas, gimęs 1931 m., Koenigsberge, Rytų Prūsijoje, kur jo tėvelis Jonas Budrys buvo Lietuvos Generaliniu Konsulu nuo 1928-1936 metų, kada toms pačioms pareigoms buvo paskirtas New Yorke. Čia Algis augo ir brendo, 1951 m. baigė Columbia University New Yorke ir atsidavė kūrybai.

Iki šiol yra parašęs ir išleides septynius romanus: "False Night", 1953, "Man of Earth" 1955, "Who?" 1958, "Falling Torch" 1960, "Some will not Die" 1961, "The Amsirs and the Iron Thorn" 1966 ir "Michaelmas" 1977. Tai vis moksliniai fantastiniai romanai išleisti įvairiose leidyklose.

ta, kurio ten domimasi, apie išėivijos literatūrą. O juk tos naivios tylos samokslininkai turėtų gi žinoti, kad draudžiamas vaisius gardesnis...

Prano Naujokaičio ketvirtą tomo pusę paskirta tarybinio diktato sąlygose rašantiems literatams!

Kai kur jau vyko visuomenės supažindinimas su šiuo svariu keturtomiu. - Tokie džiugūs vakarai turėtų būti kiekviename lietuvių telkinyje.

Be to, yra išleista visa daugybė novelių išleistų atskirais leidiniais ir mokslo fantastinių straipsnių įvairiuose žurnaluose.

Jo raštų vertimų yra išleistų įvairiuose kraštuose: Norvegijoje, Švedijoje, Danijoje, Vakarų Vokietijoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Italijoje, Izraelyje, Japonijoje, Brazilijoje ir Olandijoje. Daugiau žinių apit save suteikia pats rašytojas, atsakydamas i keletą paklausimų.

— Kada pradėjote rašyti spaudai?

— Dar labai jaunu būdamas apsisprendžiau būti rašytoju. Tas noras, tur būt, kilo iš meilės skaitymui. Mokslinės srities apysakomis pradėjau domėtis jau pradinėje mokykloje.

Jau nuo 1952 metų rašau profesionaliai. Nuo tada esu rašęs įvairiose srityse, ypač mokslines apsakas (Science Fiction) bei straipsnius mokslo srityje. Nuo 1952 iki 1961 metų, taip pat buvau asistentu-redaktorium įvairių magazinių ir knygų leidyklose. 1961 metais tapau redakcijos šefu, ir nuo tada iki 1966 metų neturėjau daug laiko savo asmeniniam rašymui. Nuo 1966 metų dirbau įvairiose reklamų agentūrose ir 1974 m. trumpam laikotarpiui grįžau i redakciją. Dabar keturiems sūnums užaugus galiu pilnai atsidėti rašymui.

— Kaip man teko susipažinti su jūsų biografija, esate rašęs begales įvairių temų, koks žanras arčiausiai širdies?

— Man artimiausias tai mokslinės srities apsakos. Tą žanrą ir formą naudoju kaip literatūrinį instrumentą žmogiškumui tyrinėti. Daugeliui žmonių mokslinės srities apsakos lieka niekinamos ir todėl šis žanras yra dažnai nevertinamas. Tačiau rimti rašytojai šią literatūros formą ima rimtai, nes tam tikrais atvejais fantazija priartėja arčiau prie realybės. Save laikau šių kūrėjų tarpe.

Romane "WHO?" sprendžiamas žmogaus ypatybių klausimas. Jame veiksmas vyksta 1984 metais ir problemos yra nagrinėjamos šnipinėjimo romano formoje. Savo ketvirtajame romane "ROGUE BOON" (kurį aš vadinu MIRTIES MAŠINA) svarstau kas yra (Nukelta i 6 psl.)

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Mūsų kalba taip turtinga, taip patogi smulkiausiems sąvokų atspalviam išreikšti, kad tikrai sunku kitom kalbom prie mūsų kalbos prilygti. Tik vargas, kad patys esam neakyli tom išraiškos plonybėm ir darom sau nuostolį. Neišnaudojant visų savos kalbos išteklių mūsų protas siaurėja, mintijimas tampa skurdesnis.

Dar yra ir antras apsilėidimo atvejis. Dėl mąstymo grubumo, dėl kalbinio neįautrumo imame kai kurių žodžių reikšmes mišriai painioti, sujaukti pervien, ilgainiui visai tikrąsias reikšmes užmiršdami. Tuomet turima žodžių gausa tampa tik sunkenybe. Išėivijoje šis reiškinys gana akivaizdus.

Kai sąvokom įautrumas silpnėja, pradedama verstis vis su mažiau žodžių, tai kiti žodžiai pinasi tik kaip nereikalingi sinonimai, t. y. vienareikšmiai su kitais. Vieni vartojam vienus sinonimus, kiti kitus, darosi sunku susikalbėti.

Iš tiesų tų sinonimų iš viso nebūta: kiekvienas žodis gimė su atskira savo reikšme! Tik dėl vartotojų neatidumo tos reikšmės išdilo, susiliejo su kitom. Pvz. dailus ir gražus — atrodo vienareikšmiai, ar ne? Bet jų skirtumą itin liudija iš jų išvestiniai žodžiai. Iš dailus turim — dailė, dailininkas, dailidė, dailyraštis. O iš gražus — visai kiti vediniai: grožis, gražeiva, gražbylys, gražmena, gražuolė etc. Pagalvokim, kodėl netiktų tarti: daileiva, gražininkas?..

Štai dar pora dvyinių — drauge ir kartu. Bet šie prievėksmiai patys rodo skirtumą. Pvz. posakis: Vardines šventėm kartu, net tą pat valandą, tik ne drauge — mes čia, o jie namuose. Taigi, drauge rodo vietos aplinkybę, o kartu — laiko nusakymą. Atrodo, drauge yra vertesnis, nes sykiu pasako ir vietą; o kartu turi dar vieną reikšmę — kartumą, kartėlį, tad mažiau tikslus.

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

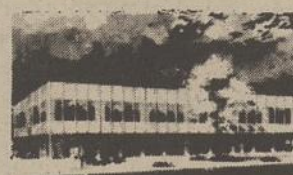
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĒLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint
Anthony
Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PRAETIES ATBALSIS DABARTIES TIKROVĖJE

(NAUJO SOVIETŲ HIMNO PROGA)

I

Kiekvienas iškilesnis visuomeninio gyvenimo įvykis yra vis daugiau ar mažiau surizgęs su praeitimi. Jis yra nesustojančio gyvenimo vystymosi išdava, lyg

APIE ALGĮ BUDRĮ...

(Atkelta iš 5 psl.)

mirtis, ir ar meilė nugali mirtį. Paskutiniojo knygoje MICHAELMAS iškeliama tam tikros realybės ypatybės, pastatant vyriausią veikėją į Archangelo Mykolo rolę.

Čia suminėtos pirmos dvi knygos yra pasauliniai populiaros, tiek anglų kalboje ir vertimuose, ir nors jau nemažai laiko praėjo nuo jų pirmo pasirodymo, abi knygos dar gyvos bibliotekose ir pakartotinuose leidiniuose. Naujoji knyga, MICHAELMAS, išleista Amerikoje š. m. liepos mėnesį, bus išleista Anglijoje sausio mėn. ir po to kitose Europos šalyse. Ši knyga buvo rimtai priimta ir gerai įvertinta, tačiau jos literatūrinę vertę apspręstis ateitis. Yra davinių, kad ir ji gali tapti populiari.

— Ką planuojate artimiausioje ateityje? Ar literatūriniai laimėjimai paskatina kurti ar, kaip sakoma, migdo ant laurų?

— Šiuo metu baigiu rašyti ne mokslinės srities romaną, o romaną apie mokslą.

Iki šiol MICHAELMAS buvo recenzuota NEWSWEEK magazine, THE NEW YORK TIMES ir WASHINGTON POST laikraščiuose, televizijos TODAY programoje. Recenzijos labai palankios, ir dažnai šilta mini mano ankstyvesnius kūrinius ir mano karjerą iš vis.

MICHAELMAS recenzijos yra daugiausia entuziastingos. Ar ši knyga išliks taip ilgai kaip mano ankstyvesnės, tai pamatysim tik laiko bėgyje.

Garsus Anglijoje literatūrinis kritikas Kingsley Amis yra mane charakterizavęs kaip modernią rašytoją, kuris daugiausia priartėja prie mokslinės srities romanų rašytojo H. G. Wells.

Ar tas tikrai taip būtų ar ne, Wells buvo rimtas literatūros kūrėjas, pasauliniai žinomas ir rimtai priimtas. 19-jo šimtmečio rašytojas, jis tapo modernios mokslinių apysakų srities tėvas. Man tokia aukšta rolė neišpuls, bet pats sulyginimas su jo gabumu ir jo temomis yra man labai didelis ir labai arti širdies komplimentas.

J. BJOTAS

kilstelėjusi banga be paliovos tekančioje upėje. Ne visiems tai pastebima, nes ne visi įžvelgia praeities intarpą į dabartį. Intarpas pastebimas tik iš plačios istorinės perspektyvos, iš kurios žvelgiant atsiveria nepatraukiamas ryšys tarp dabarties ir praeities.

Mes išviečiai, gyvendami ir sielodamiesi paliktos tėvynės likimu, itin gavome pajusti paskutiniu laiku Sovietų Sąjungos vyriausybės paskelbto naujo himno prasmę, jo dvasią. Mūsų visuomenės reakcija pasireiškė Draugo (1977. IX. 19) vedamajame "Siaubingose dienos (A. B. ir Tėviškės žiburiuose (1977. IX. 22.) straipsnyje "Sovietinės imperijos himnas" (A. Žirgulis). Pirmasis straipsnis yra toks ekspresyvus, kur pacituotas pirmas himno posmas kontrastuojamas su komunistine tikrove, lietuvių pergyventa nuo pirmų okupacijos dienų. Toliau kalbama apie vieną lietuviams skirtą Maskvos garbinimo dieną. Antras straipsnis yra analizuojantis patį himną ir iš jo ištraukiamas tam tikros išvados.

Ne viename straipsnyje nepastebimas himne slypinčias istorinis momentas žodžiuose "Didžioji Rusija".

II

Šiais žodžiais prabyta ta Rusija, kuri sudarė X-XI a., kai Kijevas pasidarė jos centras. Kijevo Rusia sujungė visus Rytų slavus, kad ir silpnais ryšiais, kai ji gavo iš Bizantijos krikščionybę su Valdovo Vladimiro krikštu (988 m.) ir kartu (netiesioginai per Bulgariją) raštą ir pirmuosius (bažnytinius) veikalus. Kijevo Rusia tapo antra krikščioniška bendruomenė šalia pirmosios Vakarų. Jas skyrė tik jų skirtinga kilmė: vakarietiškoji bendruomenė gavo pradžią iš lotyniškos Romos imperijos dalies, rytietiškoji (Kijevo) iš bizantiškos.

Kijevo Rusios kultūrinė-tikybė bendruomenė buvo kartu ir politinė. Ją valdė iš Skandinavijos kilusi normaniškoji Riuriko dinastija su bažnytiniu viršininku metropolitu, skirtu Bizantijos (Konstantinopolio) patriarcho. Iš normaniškos giminės pavadinimo rotsi ar ros ir visi rytų slavai gavo bendrą rusių vardą. Iš to ir Kijevo valstybė vadinama Rusia (Rus). Nuostabiai greitai išplito Kijevo Rusia Rytų Europos plotuose, slavų gyvenamuose. Slavai — rusiai ilgainiui įsitraukė ("su-slavino") kitas kiltis, kaip baltus, į kurių tarpą jie įsi-

smelgė. Galima tik konstatuoti faktą (negalint įrodyti kodėl), kad slavai, plėsdamiesi Rytų Europos plotuose, nepriėjo prie Baltijos jūros. Prie jos gyvenusios baltiškos ir suomių-giminės paliko nepalietos jų. Iš jų galėjo susidaryti savaimingos tautos, kaip lietuvių, latvių, estų, suomių. Jos visos gavo artimus rytų kaimynus slavusrusius. Pvz., lietuviai dar priešvalstybiniais laikais turėjo tiesioginius kaimynus slavus su jų miestais — Polocku, Vitebsku, Minsku, Naugarduku, berods, dar ir Gardinu (gal šis paskutinis ir mišrioje zonoje). Vadinas, Pabaltijys liko už slaviškojo pasaulio ribų.

Visiems Rytų slavams bendra Kijevo valstybė laikėsi vieninga iki XI a. vidurio. Jaroslavas Protingasis (m. 1054) buvo jos paskutinis vieningos valstybės kunigaikštis. Jo įpėdiniai skaldė ją dalydamiesi. Prasidėjo dalinių kunigaikščių periodas. Jie valdė paskiras sritis ir kovojo tarp savęs dėl Kijevo, kurio turėtojai vis pretendavo į visos Rusios valdžią.

Su Kijevo valstybės įriimu prasidėjo ir slavų migracija į šiaurę net už Okos upės, kur pirmąkart žemėje kūrėsi slaviškos valstybės, taip pat iš pietų pasitraukusių riurikaičių valdomos. Su gyventojų ir valdovų trauka į šiaurę kūrėsi ir nauji politiniai centrai tarp Okos ir Volgos aukštupio. Jų tarpe buvo ir du ankstesnieji Suzdalis ir Rostovas. Manoma, kad juos įsteigė nugardiečiai dar prieš migraciją iš pietų. Jie buvo pačiame šiauriniame Kijevo valstybės pakraštyje. Todėl vienas Kijevo kunigaikštis Vladimiras Monomachas pasodino savo sūnų Suzdalyje ir davė pradžią pirmajai šiaurės rytų slavų valstybei (a. 1108 m.). Tas pats Vladimiras Monomachas įsteigė Suzdalės valstybę prie Vladimirio miestą prie Kliazmos upės, įtekančios į Volgą. (Dabar Vladimiras žinomas senu dar caro laikais įsteigtu kalėjimu, kur mirė mūsų vyskupas Reins, kun. Mironas ir, kaip manoma, prel. Laukaitis). Vladimiras pasidarė Suzdaliao valstybės sostinė. Okos-Volgos aukštupyje steigėsi ir daugiau miestų valstybių, kaip Tverės, Jaroslavljo, Kostromos, Rezanės ir daugiau vis su savais valdovais.

Suzdaliao-Vladimiro kunigaikštijos ribose prasidėjo ir Maskva, 1147 m. pirmą kartą šaltiniuose paminėta. Pradžioje ji net savo kunigaikščio neturėjo ir buvo

Vladimiro kunigaikščio tėvoniya (otčina). Dėl tam tikrų priežasčių ji ilgainiui taip iškilo, kad pralenkė Vladimirą ir paveržė iš jo sostinę. Vladimiro kunigaikščio būveinė nuo XIV a. pradžios tapo Maskva.

Kadangi Maskva buvo branduolys (nucleus), iš kurio išaugo antroji Rusia po pirmosios (Kijevo) sunykimo, tai apie jos iškilimą nemaža rašyta. Tąja tema davė straipsnį ir dr. V. Sruogienė Sėjos 1 nr. 1977, pavadintą "Maskvos augimo faktoriai". Autorė visai teisingai tarp kitų veiksmų pažymėjo ir kunigaikščių sugebėjimą pataikauti totorių kanams, visos Rusios suverėnams. Iš totorių kanų malonės Vladimiro kunigaikščiai gaudavo didžiųjų kunigaikščių tam tikrus raštus, vadinamus jarlykus, juos titulu paženklinančius. Su tuo titulu jie pirmavo kitiems kunigaikščiams jei ne valdžia, tai bent prestižu. Jie ženklino ir rusiuose išlikusią nuo Kijevo laikų vieningos Rusios idėją. Vladimiro Maskvos kunigaikštijos prestižą didino ir "visos Rusios" metropolitas, persikėlęs iš Kijevo 1299 m. Iš bažnyčios Maskvos kunigaikštija gavo ir didžiosios Rusios pavadinimą.

Pavadinimas kilo iš Konstantinopolio patriarchato, kai jo patvarkymu 1305 m. buvo įsteigta nauja Haličo metropolija, skirta vakarinei Haličo-Volinės kunigaikštijai, susidariusiai po Kijevo Rusios sujrimo skyrumo nuo šiaurės rytų kunigaikštelių. Tada patriarchato kanceliarijoj pradėtas vartoti graikiškas terminas "Mikro Rosia" ("Mažoji Rusia"), atskiriant ją nuo visos šiaurės rytų Rusios. Mažosios Rusios terminas greitai prigijo. Pasak Ukrainos istoriką M. Hruševskį, mūsų Algirdas 1354 m. dokumente kalbėjo apie Kijevo kaip apie Mažąją Rusiją. Iš priešybės Mažajai Rusiai radosi Didžiosios Rusios vardas, taikytas Vladimiro — Maskvos Rusiai. Bet jis neišstūmė ir seno Rusios arba kunigaikščių ir vėliau carų titulaturoje vartoto "visos Rusios" termino. Pirmą kartą užtikama didžiosios Rusios užuominą caro Aleksiejo Michailovičiaus titulaturoje, kur jis, "vseia Russi" titulu iškeitė į ilgesnį: caras "Visos Didžiosios, Mažosios ir Baltosios Rusijos". Šis sudėtinis titulas nebuvo pastoviai vartojamas, nors Sovietų istorikai pagal jį ir kitus įrodymus kalba apie trijų "brolišku" slavų tautybių susidarymą tuo metu. Vis laikėsi senasis Maskvos didžiosios kunigaikštijos pavadinimas net ir jos kunigaikščiams pasivadinus carais (nuo XV a.). Vakaruose kunigaikštija vadinta Moscovia (iš to Lietuvoje

iki pirmo d. karo gerai žinomas buvo žodis maskolis, reiškęs rusų kareivį, berods, ir žandarą).

Taip buvo iki Petro D. Jis 1713 m. ukazu, išsiuntinētu net atstovams užsienyje, įsakė didžiąją kunigaikštiją vadinti Rosija. O kai pats pasisavino vakarietišką imperatoriaus titulą, tai jo valstybė pasidarė Rusijos imperija. Taip vadinta ji iki 1917 m. Bet šalia imperatoriaus vartotas ir senas caro titulas ypačiai imperijos viduje.

III

Po bolševikinės spalio revoliucijos įsisteigusi Sovietų Rusija pasirinko naujuoju himnu Internacionalą, tarptautinio socializmo himną. Antro pasaulinio karo pradžioje, kada Sovietai panaikino trečiąjį internacionalą, netiko jiems ir iki tol giedotas himnas. Jis netiko ir dėl pradėtos žadinti patriotinės rusiškos dvasios. Patriotizmui pabrėžti ir karas pradėtas vadinti tėvynės karu (kaip ir Aleksandro I karas su Napoleonu). Sukurtas ir naujas himnas, kur į pirmą vietą iškišta "didžioji Rusia" (ar Rusija). Kadangi dvi pirmosios Rusios (Kijevo ir Maskvos) buvo didžios, netenka abejoti, jog ir trečioji Sovietų ne be istorinės aliuzijos taip pavadinta. Čia ir pirmame porme liaupsinama didžioji Rusia, kaip priduriama, jog ji subūrė respublikas. Aiški analogija su antra didžiąja Rusia (Maskvos), kuri augo prisijungdama jai svetimas tautas. Ji "būrė" jas kardu ir ugnimi, kai užkariavo didelį Sibirą, Pavolgio ir Krymo totorius, Kaukazą ir vakarinius pakraščius nuo Suomijos iki Rumunijos (Besarabijos). Taip susidarė didžioji Rusia su daugybe prisijungtų tautų, bendru žodžiu vadintų inorodcais.

Tokia buvo carinė Rusija iki spalio revoliucijos.

Po spalio be bendros bolševikinės revoliucijos vyko dar paskiros tautinės revoliucijos, kur buvę inorodcais vadavosi iš "Rusijos tautų kalėjimo", kaip carinė Rusija buvo apšaukta. Nepavyko joms išsivaduoti. Jų laisvės buvo užgniaužtos pačioje užuomazgoje, kai bolševikai, iš pat pradžių užgrobdė valdžią pačiame Rusijos centre su Petrapiliu ir Maskva ir kariškais žygdarbiais pasiglemžė sau laisvės siekusias tautas. Tik dėl tam tikrų politinių santykių rytiniame Baltijos pakraštyje Sovietų Rusija turėjo palikti tris Pabaltijos tautas laisvas (kaip pasirodė — laikinai). Atsikūrė tuo būdu carinė Rusia su tuo tik skirtumu, kad buvę inorodcais paversti respublikomis "suverėninėmis" ar "autonominėmis atseit

(Nukelta į 7 psl.)

Demokratų suruoštuose Lietuvių Namuose pietuose: sen. Metzenbaum asistentas tautybių reikalams Ladd Anthony, teisėjas E. V. Katalinas, ambasadorius E. Swank ir Ohio lietuvių demokratų pirm. Jonas Nasvytis.

VALSTYBĖS DEPARTAMENTO IR TAUTYBIŲ ATSTOVAI POSĖDŽIAUS CLEVELANDE

Š. m. lapkričio 9 d. vakare Lietuvių Namų salėje posėdžiaus Clevelando tautybių atstovai su JAV Valstybės Departamento atstovais.

Iniciatyva kilo pačiame Valstybės Departamente, kurio atstovai paprašė Joną Nasvytį, Amerikos Lietuvių Demokratų Lygos Vykdomąjį viceprezidentą ir Clevelando Apskritis Lietuvių Demokratų Klubo pirmininką, jam buvojęt Washington, Baltijos demonstracijų dienomis, tokį susitikimą-pasikalbėjimą — mintimis pasikeitimą tarp Departamento ir tautybių vadovų bei jų spaudos (radijo) televizijos žmonių suorganizuoti.

Vėliau, pirm. J. Nasvyčiui jau grįžus į Clevelandą, Ilmar Heinaru, estų kilmės Valstybės Departamentu vienas iš direktorių viešųjų

reikalų biure ilgesniame laiške jam, pateikė ir kai kurių smulkmenų, patvirtindamas Departamento norą susitikti su tautybių atstovais.

Ryšium su tuo J. Nasvytis spalio 11 d. Lietuvių Namų Gintaro valgykloje buvo sušaukęs būrį iniciatorių pietums ir pasitarimui. Dalyvavo Cleveland Council on World Affairs President Ambassador Emory Swank, teisėjas Ed. Katalinas, A. Kasulaitis, buvęs Ohio legislaturės narys ir ilgameitis lietuvių banko vadovas John DeRichter, statybininkas Stasys Alšėnas, Clevelando Valstybinio universiteto prof. Campbell, adv. Donaldas Mull-Muliolis, Lietuvių Piliečių Klubu ir Lietuvių Namų pirm. adv. Algis Širvaitis, inž. Paulius Alšėnas, vengrų atstovas Wm. Murar, senatoriaus Metzenbaum specialus asistentas tautybių reikalams lenkų kilimo Ladd J. Anthony, latvių atstovas ir kt.

Savo pranešimuose Jonas Nasvytis (kuris tarp kitko vadovauja savo nekilnojamo turto ir statybos kompanijai Nasvytis Enterprises) ir ambasadorius Swank išskėlė kelis reikalus:

1. Su tautybių atstovais kalbėsisi du sekretoriaus pavaduotojo rangą turį asmenys: Patricia M. Derian, Assistant Secretary of State for Human Rights and Humanitarian Affairs ir George S. Vest, Assistant Secretary of State for European Affairs. Tarp kitko Patricia Darian yra JAV vyriausybės delegacijos Belgrade narė.

2. Paaiškėjo, jog lapkričio 10 d. atvykus dar dviems aukšto rango departamento valdininkams, departamentas kartu su Council on World Affairs ruošia visos dienos vadinamą "užsienio politikos asamblėją", kurios metu vienas seminarų vėl bus skirtas sovietiniams reikalams su akcentu ant žmogaus teisių, etc.

(Nukelta į 8 psl.)

PRAEITIS ATBALSIS...

(Atkelta iš 6 psl.)

"laisvomis". Tą visą procesą ir jo išdava aiškiai nuskaido dvi pirmos naujo himno eilutės:

Laisvųjų respublikų sąjunga amžiams Tvirčiausiai Didžiosios Rusios suburta.

Žinoma, istorija nesikartoja ir visi istoriniai įvykiai yra vienkartiniai. Dabartinio himno Didžioji Rusia nėra identiška antrajai, kaip antroji nebuvo identiška pirmajai. Ji yra labai savaimingas ekonominis, socialinis ir kultūrinis kūrinys, gali sakyti, istorinis unikumas. Bet jis vis dėlto svetima respublikoms, kaip jos pirmąkart inorodcams. Ji yra Rusia tik ypatingos formos. Jai tinka todėl Krylovo žodžiai: "Nors tu ir naujame kailyje, bet širdis tavo vis ta pati" (Chotia ty v novoi kože, no serdce u tebe vse tože").

Tokia galutinė išvada iš naujo sovietinio himno.

"MES ESAME TAUTA, KURI ATSIKAKO MIRT!"

Praeitą sekmadienį, spalio 23 d., Clevelando dienraštis The Plain Dealer savo sekmadieninį priedą "Sunday Plain Dealer magazine" papuošė spalvota Grandinėlės nuotrauka ir lietuvišku parašu: "Mes esame tauta, kuri atsisako mirt!", o vidury davė ilgą straipsnį, parašytą Joseph Wagner "Cleveland's Lithuanians", kuriame plačiai pavaizduojami Clevelando lietuvių kolonijos veikėjai, kaip miesto įmonių direktorius R. Kudukis, A. Rukšėnas ir kt. Supažindinama su Lietuvos istorija. Įdėtos nuotraukos paskutiniojo Lietuvos prezidento A. Smetonos, Kudukių šeimos, Čiurlionio ansamblio šokėjų, šv. Jurgio parapijos klebono B. Ivanausko ir kt.

Tai pirmas kartas kai Clevelando lietuviavai gavo tokį platų aprašymą didžiojoje spaudoje.

Mes esame tauta, kuri atsisako mirt
We are a nation that refuses to die

CLEVELAND'S LITHUANIANS
POLITICIANS UNDERSTAND THEIR LANGUAGE

... (text continues) ...

LITHUANIA: A TURBULENT HISTORY

... (text continues) ...

SMETONA

... (text continues) ...

Ray Kudukis in the living room of his home with his wife Grace, daughter Annamaria, and son Raymond Jr.

A Smetona family portrait by 1920. Lithuanian dancer performing for the...

... during a short visit.

...

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAI

SYDNĖJUJE. Šventės minėjimas prasidėjo bažnyčioje iškilmingomis pamaldomis, dalyvaujant organizacijoms su savo vėliavomis ir giedant "Dainos" chorui. Oficialus minėjimas įvyko Lietuvos Klube. Jį, gausiai susirinkusiems tautiečiams, atidarė Apylinkės pirmininkas V. Saudargas, kuris savo paskaitiniame žodyje iškelė mūsų šios svarbios šventės reikšmę. Sydnėjaus klebonui kun. P. Butkui sukalbėjus invokaciją, sekė meninė dalis, kurioje buvo inšcenizuota B. Brazdžionio poema "Vaidila Valiūnas". Šio parengimo organizatorių buvo P. Rūtenis, kai jam gražiai talkininkavo D. Labutytė, V. Šliogeris ir V. Asevičius. Jautrūs ir patriotiniai B. Brazdžionio poemos žodžiai, ypatingai ge-

Posėdžiaus Clevelande...

(Atkelta iš 7 psl.)

3. Valstybės departamentu atstovai specialiai nori diskutuoti su tautybių atstovais tiek JAV-Sovietų santykius, tiek žmogaus teisių klausimus, tiek Belgrado reikalus. Ambasadorius Swank (ilgą laiką buvęs JAV diplomatinėje tarnyboje ir išėjęs pensijon ambasadoriaus laipsniu) patikino, jog ir į lapkričio 10 d. asamblėją tautybių atstovai bus kviečiami, ypač tą seminarą, kuris lies jiems įdomius ir svarbius klausimus.

4. Nasvytis pareiškė, jog rangos komitetas bus praplėstas ir tų tautybių atstovais, kurių pietuose nebuvo, ukrainiečiais, slovėnais, slovėnais, etc. Apskritai nusistatyta, jog lapkričio 9 d. pasitarimas su Valstybės Departamento atstovais ribosis tik Vidurio ir Rytų Europos bei Sovietų geografine teritorija ir iš jos kylančiomis problemomis, bet nelies nei Vidurinių Rytų, nei Izraelio, nei Airijos nei kitų panašių klausimų, nors iš tų kraštų bei rajonų kilę amerikiečiai taip pat gražiai dalyvauja tautybių sąjūdyje.

Ambasadorius Swank, kuris, atrodo, pirmą kartą iš arčiau pažino kai kuriuos lietuvius, buvo išskirtinai patenkintas pietiniu posėdžiu ir pažadėjo būsimam susirinkimui visokeriopą paramą.

Posėdyje buvo taip pat pranešta, jog pirm. J. Nasvyčiui su žmona išvažiavus porai savaičių Europon, komiteto reikalus koordinuos inž. Paulius Alšėnas. (ae)

rai perduoti išpildytojų, giliai sujaudino visus žiūrovus, už ką scenos artistai susilaukė karštų plojimų. Minėjimo pabaigai "Dainos" choras, vadovaujamas Br. Kiverio skambiai sudainavo keletą dainų, visą minėjimą užbaigiant Tautos Himnu. Šiais metais Lietuvos Klubo valdyba, po įvykusio minėjimo, visus jame dalyvavusius vieną valandą nemokamai vaišino savo baro įvairiausiais gėrimais.

MELBOURNE. Minėjimas buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis, kurias laikė kun. Pr. Vaseris, pasakydamas ta proga labai turiningą pamokslą. Bažnyčioje organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Po pamaldų minėjimas tęsėsi Lietuvos Namuose. Jį atidarė ir kaip visuomet giliai jausmingus patriotinius žodžius pasakė Apylinkės pirmininkas Alb. Pocius. Invokaciją paskaičius kun. Pr. Daukniui, šventės paskaitininkas buvo sydnėjiškis Krašto Valdybos vicepirmininkas Vyt. Patašius. Jo gili paskaita, paremta rimtais istoriniais faktais, paliko melbournikiams gražų įspūdį. Meninėje dalyje "Gintaro" šokių grupė, vadovaujama Pamelos ir Jono Sadauskų, pašoko kelius šokius, vėliau jaunesiems Virginijai ir Arūnui Bruožiams, pritariant ir jų gitara, padainavus, programa buvo baigta Dainos Sambūriui, kuriam šiuo metu vadovauja jaunoji dirigentė D. Levickienė, skambiai sudainavus eilę lietuviškų dainų. Minėjimas baigtas Tautos Fondui buvo surinkta 330 dol.

BRISBANE. Minėjimas pradėtas bažnyčioje, kur pamaldas atlikė kun. dr. P. Bačinskas. Oficialų minėjimą pradėjo specialiai išpuoštoje geležinkelio salėje Apylinkės pirmininkas K. Stankūnas. Po invokacijos paskaitą skaitė svečias iš Sydnėjaus A. Skirka. Po oficialiosios dalies lietuvių sveikino minėjime dalyvavę Pavergtųjų Tautų, Baltų Komiteto, latvių ir estų bendruomenių pirmininkai, minėjimą baigiant jaunujų pasirodymais ir svečio A. Skirkos savo poezijos skaitymu.

Be didesniųjų Australijos lietuvių kolonijų, kur Tautos šventė buvo labai iškilmingai paminėta, mažesnės lietuvių apylinkės taip pat neatsilikimo ir šią šventę kiek galėdami gražiau paminėjo. Perth, be minėjimo, rugsėjo 8 dieną per radijo prof. dr. Z. Budrikis angliškai pasakė šios šventės reikšmę lietuviams. Albury apylinkė minėjo šią šventę gražiai

p. Makarevičių ūkyje, kur R. Makarevičiūtė skaitė referatą ir puikiai kalbantis Gaidelių (kompozitoriaus J. Gaidelio sūnaus) šeimos prieauglis išpildė lietuviškai patriotinę programą.

Newcastle miesto lietuviams minėjimą atidarė Apylinkės pirmininkas dr. G. Kišonas kai šventės paskaitą skaitė prof. dr. V. Doniela, meninę dalį išpildžius vietinėms meno pajėgoms. Minėjime be latvių, estų, ukrainiečių, dalyvavo ir grupė australų.

Geelonge, minėjimą atidarius pirmininkui dr. S. Skapinskiui, po oficialios S. Karpavičiaus paskaitos ir meninės dalies, sekė skautų žodis, kurį pravedė tunti-ninkas dr. R. Šarkis.

PETICIJOS DĖL BRAZINSKŲ

Melbourne vakariniame dienraščiui "The Herald" paskelbus labai platų ir išsamų straipsnį apie numatomą tėvo ir sūnaus Brazinskių gražinimą į Rusiją, Melbourne lietuviai labai smarkiai subruzdavo. Ir tai ne patys vieni, bet padedant ir kitų pavergtųjų tautų atstovams ir jų komitetams. Be daugybės pavienių telegramų, Victorijos Baltų Komitetas, Pavergtųjų Tautų Taryba ir Lietuvių Bendruomenė pasiuntė telegramas Amerikos prezidentui, Amerikos Teisingumo Departamentui ir Amerikos Ambasadoriui Canberroje. Gi rugsėjo 17-18 dienomis buvo Melbourne renkami parašai, prašant suteikti politinę laisvę Pranui ir Algirdui Brazinskiams. Rugsėjo 20 dieną Generalinis Amerikos Konsulas Melbourne Mr. Robert A. Brand priėmė bendrą Lietuvos ir Pavergtųjų Tautų Tarybos atstovų delegaciją, kurią sudarė: Alb. Pocius, St. Stankūnavičius, S. Rozycki (lenkų), B. Forester (čekų) ir N. Kosenko (ukrainiečių). Konsului delegacija plačiai paaiškino visą Brazinskių reikalą, išreiškėdami nuomonę, kad jų gražinimas būtų labai didelis smūgis visai lietuvių rezidencijai ir tuo pačiu pavergtose tautose sukeltų didelį nusivylimą Vakarų pasauliu, kas labai pakenktų ir Amerikos prestižui visoje Rytų Europoje. Tuo pačiu konsului buvo įteiktas Alg. Žilinsko parašytas protesto laiškas ir septyni lapai su parašais. Nuoširdžiai su konsulu išsikalbėjus ir jam pažadėjus, kad visas šis reikalas bus jo pristatytas Amerikos vyriausybei, buvo nutarta susilaikyti nuo demonstracijų ir protesto raštų spaudoje. Savo pasisakyme ukrainiečių atstovas pabrėžė, kad jeigu būtų pradėta demonstracijos, tai visi žmonės labai spontaniškai į jas išeitų ir

visas tas būtų lygiai taip pat efektinga, kaip kad buvo daroma visos demonstracijos prieš Whitlamą, jam pripažinus Pabaltijo valstybių okupaciją. Šiuo metu atstovai ir bendruomenės nękantriai laukia žinių iš Amerikos.

NUŠAUTAS DIDYSIS ANTIKOMUNISTAS

Rugsėjo 24 dieną Sydnėje buvo mirtinai nušautas Povilas Stasys Krutulis, 22-jų metų amžiaus jaunuolis, kurio pavardė jau eilę mėnesių plačiai skambėjo visoje Australijoje. Apie jį plačiau buvau ir aš rašęs savo skiltyje. Jo didžioji kova buvo su komunistine tramvajų unija Melbourne, kuriai jis atsisakė priklausyti. Jis turėjo ilgas teismų bylas, kurias jis dalinai pralaimėjo ir buvo atleistas iš darbo. Būdamas Viktorijos valstijos antisocialistinės Darbininkų Partijos vadovas, kuri jį rėmė visoje kovoje prieš komunistinę savo uniją, jis pareiškė prieš kurį laiką, kad jis kovosias iki "kartaus galo" prieš priverstinį įsijungimą į unijas ir savo visą energiją pašvęs kovai prieš komunizmą. Savo partijos jis buvo remiamas kaip kandidatas į Federalinį Australijos Senatą. Tačiau, atvykus paseserį į Sydnėjų, kaip vėliau paaiškėjo, jis dėl politinių dalykų labai smarkiai suginčijo savo 21-rių metų broliu, kuris, pagriebęs 22-tro kalibro šautuvą, paleido į jį keturius šūvius ir mirtinai nušovė. Vėliau jaunesnysis brolis pats pasidavė policijai, buvo suimtas ir teismas vyks spalio mėn. pradžioje. Šis brolio nužudymas labai plačiai nuskambėjo po visą Australijos spaudą, iškeliant nužudytą kovą prieš žmogaus laisvę gyvenime ir darbe.

KITA NELAIMĖ

Praeitą savaitgalį, netoli Melbourne esančiame Gippsland ežere paskendo šešių vaikų tėvas melbourniškis Jonas Ramanauskas, būdamas vos 38-rių metų. Bežuvaujant su savo 12 metų sūnum Stepu, nelaimingai jų laiveliui apvirtus ir turint jame tik vieną gyvybės išsaugojimo ratą, tėvas jį padavė sūnui, pats tikėdamasis išplaukti. Tačiau šilta apranga ir ypatingai sunkūs batai prisigėrę vandens, pradėjo tėvą traukti po vandeniu. Šią nelaimę pamatę irgi netoliese žuvavę du aviacijos karininkai, skubiai pradėjo plaukti su savo laivu, tačiau betrukus vos kelių metrų atstumo iki skęstančiojo, jis, kaip sunkus akmuo buvo vandens įtrauktas ir karininkai nieko negalėjo padaryti. Paskutiniai skęstančiojo žodžiai savo sūnui buvo "Žiūrėk mamą, sūnau".

Mums rašo

Gerb. Pone Redaktorai,

Maloniai prašome įdėti į Jūsų redaguojamą laikraštį šį mūsų pareiškimą:

Nepritardami Br. Juodelio, švietimo tarybos pirmininko, vedamam švietimo nuosmūkiui propagavimui, protestuodami prieš nedemokratišką nesiskaitymą su savo paties pasirinktų narių nuomonėmis, o kai kurių už savo nuomonės pareiškimą net posėdžiuose užgauliojimą, už nelygų traktavimą ne tik švietimo tarybos narių, bet ir mokyklų bei jų vedėjų, nuo 1977 m. rugsėjo 27 d. iš švietimo tarybos pasitraukiame.

Juozas Masilionis,
Š. T. Auktesniųjų mokyklų departamento direktorius
Irena Pemkuvienė,
Š. T. Pradžios mokyklų departamento direktorė
Juozas Plačas,
Š. T. švietimo leidinių komisijos pirmininkas
Sofija Jonynienė,
Š. T. švietimo leidinių komisijos narė
Stasė Petersonienė
Š. T. švietimo leidinių komisijos narė
Faustas Strolia,
Š. T. Tautinio muzikinio lavinimo vedėjas
Petras Pupius,
Š. T. Iždininkas
Janina Juknevičienė,
Priešmokyklinio švietimo departamento direktorė

WANTED

ELECTRIC MOTOR SHOP FOREMAN

Experienced minimum of 8 to 10 years in AC, DC motors and controls. Salary open. Terms negotiable. Location: CENTRAL PIEDMONT, N. C.

APPLY CALL OR WRITE FOR APPOINTMENT

PIEDMONT ELECTRIC MOTOR REPAIRING INC.

370 W. SALISBURY ST.
ASHEBORO, N. C. 27203
(919) 625-5210 DAY
(919) 672-1831 NIGHT

(33-42)

REIKALINGAS SIUVĖJAS ELEKTRINE MAŠINA

Prityres. Aukštas valandinis atlyginimas ir akordinis darbas. Apnėkami šventadieniai ir atostogos, pridu daug visokių privilegijų. Malonios darbo sąlygos.

WORK WEAR CORP.
1768 E. 25 ST., CLEVELAND, OHIO
(1 pietus nuo Payne Ave.)

An Equal Opportunity Employer (35-41)

MACHINIST
MACHINE REPAIR
TOOL MAKER
MUST BE JOURNEYMAN OR HAVE EQUIVALENT EXPERIENCE.
Excellent rates and benefits.
CALL ROBERT NEIL
FEDERAL SCREW WORKS
3401 MARTIN AVE.
DETROIT, MICH. 48126
313-841-8400

(41-45)

SALES POSITION

TOLL FREE
1-800-327-9696
RECORDED MESSAGE

(41-45)

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

VYTAUTO ALANTO "LIEPKALNIO SODYBA"

Lietuvių agronomų sąjunga Chicagoje, jau keletą metų ieškojo būdų atžymėti nepriklausomos Lietuvos ūkinę pažangą, ypač lietuviškumo tvirtovę — lietuvių ūkininką.

Praeityje turėjome garšią ir didingą kunigaikščių Lietuvą, nugalėtoją bajorų Lietuvą ir atgimusią nepriklausomą ūkininkų Lietuvą. Nepriklausomos Lietuvos prezidentai, ministrai, rašytojai, kūrėjai buvo kilę iš ūkininkų luomo, nuo piemens įkopę į aukščiausiąs valdžios viršūnes. Dauguma bajorų išsižadėjo savo tautos ir nuėjo tarnauti svetimiesiems, tik pilkasermėgiš ūkininkas, ponų ir okupantų rusų niekinamas ir ūjamas, išlaikė savo kalbą, papročius ir kultūrą. Iš ūkininko pastogės kilę šviesuoliai, žadino tautinį susipratimą, kurstė tėvynės meilės ugnelę, šaukė į kovą už politinę, kultūrinę ir tikėjimo laisvę.

Tauta išgirdo jų balsą ir kraujo auka savanorių-kūrėjų buvo atkovota Lietuvai nepriklausomybė. Tauta kėlėsi savistoviam ir kūrybingam gyvenimui. Ne vienas kraštas, per tokį trumpą, 22 metų nepriklausomo gyvenimo laikotarpį, nepadarė tokios didelės pažangos, kaip Lietuva, ypač žemės ūkis.

Nepriklausomo gyvenimo metu, Lietuvos ūkininkas parodė nepaprastą gyvastingumą ir kūrybinę pažangą. Iš niekinamo ir stumdomo baudžiauninko, išaugo — išbujojo savimi pasitikintis ir savo vertę žinąs žmogus. Jaunieji ūkininkai — užpildė mokyklų suolus, aukštųjų mokslo įstaigų auditorijas ir savo įgytas žinias perdavė savo broliams

APAČIOJE: Buvę Nepriklausomos Lietuvos policijos tarnautojai, susibūrę į Krivulės klubą, kiekvienais metais pamini Angelų Sargų dieną. Nuotraukoje krivulėnai š. m. spalio 2 d. Tėvų jėzuitų koplyčioje Chicagoje meldžiasi už savo mirusius narius.

P. Malėtos nuotr.

ūkininkams, skatindami daugiau šviestis ir eiti pažangos keliu.

Tokią ūkininkų Lietuvą užsimojo įamžinti literatūriniam kūrinijje rašytojas Vytautas Alantas, skatinamas lietuvių agronomų sąjungos Chicagoje. Vytauto Alanto sukurtas romanas "Liepkalnio sodyba" vaizduoja Lietuvos ūkininką, jo kilimą, klestėjimą ir komunistams rusams okupavus, visišką sunaikinimą.

Rašytojas Vytautas Alantas savo pratarėje rašo: "Ilgus metus knietė parašyti romaną, lyg ir idilę, iš laisvosios Lietuvos ūkininkų gyvenimo, tačiau pradėjęs darbą, pamačiau, kad kalbamo laikotarpio niekaip negaliu išprausti į idilės rėmus... Atgavus laisvę, lietuvių ūkininko gyvenimas ėmė kisti iš pagrindų, kūliavirščia verstis pirmyn pažangos keliu... To sąjūdžio centre stovėjo jaunas, judrus, pažangus ūkininkas, kurio gyvenimą aš ryžausi atvaizduoti savo romane".

Lietuvių agronomų sąjunga Chicagoje, knygos leidėjo žodyje rašo: "...Nepriklausomos Lietuvos ūkininkų-žemdirbių vaikai ėjo atsakingas pareigas: nuo seniūno iki prezidento, nuo eilinio kareivio iki generolo, nuo paprasto vikaro iki vyskupo, nuo pradžios mokyklos mokytojo iki universiteto rektoriaus..."

"...Liepkalnio sodyba" — tai yra Lietuvos agronomų, žemės ūkio darbuotojų ir ūkininkų bendras paminklas, tai lietuvių žemdirbio epochai, kuri į Lietuvos ūkininko-žemdirbio istorijos lapus bus įrašyta gražiausiom to meto spalvom..."

"Liepkalnio sodyba" suktuvės ruošiamos š. m. lapkričio 26 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Suktuvėjų pobūvyje žada dalyvauti knygos autorius, rašytojas Vytautas Alantas.

Visa plačioji visuomenė kviečiama dalyvauti.

JAUNIMO CENTRUI 20 METŲ

Jaunimo Centras Chicagoje įkurtas tėvų jėzuitų

Lietuvių agronomų sąjunga Chicagoje lapkričio 26 d. pristatys visuomenei Vytauto Alanto romaną Liepkalnio sodyba. Nuotraukoje romanui leisti komiteto nariai agronomai: sėdi S. Janulaitienė, pirm. H. Šantaras, F. Mackevičienė. Stovi: B. Gaižauskas, A. Šeštokas, A. Šošė, S. Juozapavičius, I. Andrašius, J. Briedis ir V. V. Bačinskas. V. Janulaičio nuotr.

rūpesčiu ir pastangomis, švenčia 20 metų veiklos sukaktį. Prieš 20 metų buvo atidarytas ir atiduotas naudoti plačiajai lietuvių visuomenei. Jaunimo Centro veiklos dvidešimtmečio minėjimui paskirtas visas spalio mėnuo ir jį vykdo dabartinis direktorius tėvas Algimantas Kezys.

Spalio 8 d. įvyko praplėstos kavinės atidarymas, o spalio 16 d. — pagrindinis minėjimas.

Minėjimas pradėtas iškilmingomis mišiomis, kurias koncelebravo Jaunimo Centro direktoriai jėzuitai kunigai: tėvas Jonas Kubilius, tėvas Jonas Borevičius, tėvas Gediminas Kijauskas ir tėvas Algimantas Kezys. Reikšmingą pamokslą pasakė buvęs provincijolas tėvas G. Kijauskas. Auką nešė daugelio jaunimo organizacijų atstovai. Mišių metu giedojo solistė Dana Stanikaitytė, Chicagos lietuvių operos vyrų choras ir Dainavos ansamblis, vadovaujami muzikų Aloyzo Jurgučio ir Alfonso Gečo, pianinu palydinti Emilijai Pakštaitėi-Sakadolskienei (muzikas A. Vasaitis, važiuodamas iš Detroito, pakely įstrigo ir nespėjo laiku atvykti).

Mišios vyko Jaunimo Centro didžiojoje salėje, papuoštoje šūkiomis: "Kristus vakar, šiandien ir visados"; "Kelias, tiesa, gyvenimas". Dalyvavo skautų, ateitininkų ir kitų organizacijų vienuolika vėliavų. Publika sausakimšai užpildė salę.

Po pamaldų minėjimas buvo tęsiamas praplėstoje kavinėje. Pasisotinus gerais pietumis, kun. A. Kezys, S.

J. pasveikino visus Jaunimo Centro rėmėjus, bičiulius bei talkininkus ir pakvietė prie mikrofono Lietuvos gen. konsulę Jūzė Daužvardienę. Ji kalbėjo visų organizacijų ir visų lietuvių vardu, dėkojo tėvams jėzuitams už šios įstaigos pastatymą ir išlaikymą. Pastebėjo, kad be Jaunimo Centro būtų tik pusė lietuviškos Chicagos daugelypės veiklos. Jaunimo Centras yra vienintelė laisvam pasauli tokia įstaiga, kur priebėga randa jaunimas ir senimas, visokių pažiūrų ir ideologijų žmonės ir organizacijos, tai tikras LIETUVYBĖS ŠVYTURYS. Linkėjo ilgiausių metų Jaunimo Centru ir jo vadovams tėvams jėzuitams.

Ilgą kalbą pasakė pirmasis ilgametis Jaunimo Centro direktorius, Montrelio lietuvių parapijos klebonas kun. Jonas Kubilius, S. J. Jo pasirodymas prie mikrofono buvo sutiktas ne tik plojimais, bet ir pagerbtas atsistojimu. Pirmaisiais žodžiais pasidžiaugė, kad "gera grįžti namo, o dar geriau turėti daug draugų". Tėvas J. Kubilius paminėjo pirmuosius lietuvius jėzuitus steigėjus Chicagoje: t. J. Kidyką, t. J. Borevičių, provincijolą t. Br. Krištanavičių ir kt. Gal šie rūmai laiko tekmėje ir sugrius, bet idėjos, kuriomis vadovaujantis, šie rūmai buvo statyti — pasiliks.

Jaunimo Centras buvo statomas vadovaujantis tėvynės meile ir ištikimybė Kristui. Paminėjo pirmąsias organizacijas, kurios veržte įsiveržė į vos baigtas patalpas: Menininkų sąjun-

ga, Čiurlionio Galerija, Lietuvių opera, Pasaulio lietuvių archyvas (atvežė ir išmetė dėžes, o jū dėkit kur norit), Muzikologijos archyvas ir t.t. ir t.t.

Pagrindė Jaunimo Centras buvo skiriamas Chicagos aukštesniajai lituanistinei mokyklai, kuri buvo mėtoma iš vietos į vietą ir niekas nenorėjo jos priglauti. Ir dabar prieglaudą randa, be minėtos aukšt. mokyklos, dar Dariaus-Girėno pradžios mokykla ir Pedagoginis Lituanistikos Institutas, įsteigtas didelio idealisto ir pasišventėlio a. a. Domo Veličkos.

Plačiau sustojo prie generacijos kartų plyšio. Ir senieji ir jaunieji yra geri patriotai ir siekia Lietuvai nepriklausomybės, tik jų ėjimui dažnai išsiskiria ir sukelia nesusipratimų. Visi nuomonių skirtumai gali būti suartinti arba visiškai išspręsti, tik reikia geros valios ir daugiau kontaktų. Dialogo nebuvimas skaldo mūsų institucijas, organizacijas ir net pačią lietuvių bendruomenę. Visus nesutarimus reikia išsiaiškinti, visais klausimais reikia išsikalbėti ir nenutolti nuo siekiamų tikslų. Lietuvai laisvės atgavimas ir lietuviybės išlaikymas yra pagrindiniai šių namų tikslai.

Antra vertybė, dėl kurios buvo šie rūmai pastatyti — skleisti Dievo žodį ir būti ištikimais Kristaus idėjoms. Antrasis Vatikano suvažiavimas paskelbė žodžio, sąžinės ir religijos laisvę. Kai kas šias laisves perdėtai suprato ir įnešė chaosą į nusistovėjusį religinį gyvenimą, o kai kur net iššaukė ir bažnyčios krizę. Laisvės reikalingos, bet jos nepriėjo peržengti savo ribas. Savo kalboje užtikrino, kad Jaunimo Centro vadovai neįšėdavė ir neišduos tų idėjų, kurioms ugdyti šis Centras buvo įsteigtas. Lietuviybės išlaikymas, tėvynės meilė ir ištikimybė Kristui yra tie idealai, dėl kurių visi dirbame.

Šie namai yra ne mano, bet visų namai, baigė savo ilgą kalbą tėvas J. Kubilius.

(Nukelta į 10 psl.)

CHICAGOJE

(Atkelta iš 9 psl.)

Šios popietės vadovas tėvas A. Kezys dėkojo ne tik didiesiems vadovams ir rėmėjams, bet ir pilkosioms, darbščiosioms nematomoms rankoms, kurių dėka šie namai išsilaikė ir tokie yra.

NAUJOKAIČIO LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA

Senai laukta lietuvių literatūros istorija yra baigta ir dideliuose keturiuose tomuose pateikta lietuviškai visuomenei. Šį nepaprastą įvykį atžymėti, LB Kultūros Taryba š. m. spalio 15 d. Jaunimo Centre suruošė šios knygos sutiktuves.

Vakaronę pradėjo būvęs Kultūros Tarybos pirm. rašytojas Anatolijus Kairys, pažymėdamas, kad lietuvių literatūros Tarybos dabartinis pirm. Gaila ir Lietuvių Fondo pirm. dr. A. Razma. Dalyvių tarpe matėsi rašytojų, redaktorių, žurnalistų ir kitų knygos mylėtojų. Vis dėlto praplėstoji kavinė nebuvo pilnai užpildyta. Kultūriniai įvykiai dar nesulaukia visuotino rėmimo ir nėra pilnai suprantami. Kas kita yra politika. Politikuoti mokame visi ir nesigailime pamokymų ir nurodymų, tad į tokio pobūdžio renginius susirenka kur kas daugiau.

Stebėtis reikia rengėjų žodžio ištesėjimu. Paskelbė, kad vakaronę pradės punktualiai ir įvykdė. Pagarba jiems.

Pirmasis kalbėtojas rašytojas Č. Grincevičius, padarė įvadą į istoriją ir kritiką. Šios sąvokos dažnai yra sumaišomos. Istorija yra faktų fiksavimas, o kritika jų pasvėrimas ir įvertinimas.

Rašytojas Aloyzas Baronas kalbėjo apie ok. Lietuvos rašytojus. Nors ok. Lietuvoje išleidžiamuose leidiniuose apie tremties rašytojus paprastai nerašoma, bet Pr. Naujokaitis, pilnumo dėliai, į IV-tą tomą įtraukė ir ok. Lietuvos rašytojus. Kai kurie jų įvertinti net per gerai, pav. Jono Avyžiaus "Sodybų tuštėjimo metas". Šis veikalas sulaukęs kelių laidų ir premijos, yra skirtas suniekinėti Lietuvos buv. santvarką ir laisvus ūkininkus.

Direktorius Juozas Masielis pasidžiaugė užbaigtu darbu, jį suklasifikavo ir įvertino. Nelengva rašyti apie dar gyvus asmenis ir dažnas to darbo vengia. Pranas Naujokaitis nevenė pasiimtos pareigos ir atsakomybės ir davė pilną lietuvių literatūros istoriją. Tai didelis ir sunkiai įsivaizduojamas darbas: medžiagos surinkimas, jos suskirstymas ir atrinkimas. Iš didžiulio popierių kalno, atrinkti svarbiausius ir suri-

kiuoti į 4 tomus, reikia ne tik kantrybės, išmanymo, bet ir nuovokos bei suprati-mo. Lietuvių literatūros istorijos parašymas ir išleidimas, savo reikšme, vertintinas tuojuo po Lietuviškosios enciklopedijos.

Solistė, poetė, rašytoja Dalia Kučėnienė panagrino 4 rašytojus: Mariją Pečkauskaitę, Mykolą Vaitkų, Juozą Kėkštą ir Balį Srugą.

Kultūros Tarybos pirm. J. Gaila pasidžiaugė įvykdytu dideliu darbu, bet pastebėjo, kad lietuviai daugiau mėgsta politiką, kaip kultūrą. Ir senovės kuni-gaikščiai beldėsi į Maskvos vartus ir girdė žirgus Juodojoje jūroje, bet savo dvare nekalbėjo lietuviškai.

Rašytojai Pranas Naujokaitis ir Anatolijus Kairys, LB Kultūros Tarybos apdovanoti medžio drožiniais". . .

Lietuvių Fondo pirm. dr. A. Razma pažymėjo, kad lietuvių literatūros istorijos išleidimas yra pirmas pilnai įvykdytas darbas, finansuojant Lietuvių Fondui. Gal ir per mažai buvo skirta šiam darbui lėšų, bet tuo laikiniais Fondo ištekliais, neleido dosniau paremti.

Po visų kalbėtojų, pagyrimų ir kritikų, prahylo ir pats šio veikalo autorius Pranas Naujokaitis. Dėkojo Lietuvių Fondui už finansinę paramą (nors ir neištesėjusiam iki galo), visiems kalbėtojams, ypatingai tuo-laikiniam LB Kultūros Tarybos pirm. rašytojui Anatolijui Kairiui, kuris neat-laidžiai stumė šį darbą pirmyn. Nusiskundė blogos valios kritikais, kurie pavydo ar kitais sumetimais, nepagristai nori suniekinėti šį didelį darbą. "Savo tautai aukojų šį savo darbą, o visiems rėmėjams tariau ačiū", baigė savo žodį autorius.

Užbaigdamas vakaronę, rašytojas A. Kairys atsi-prašė Praną Naujokaitį, kad gal būtų per daug reiklus ir įkyrus su savo patarimais.

Atsimeiname, kad savo laiku, A. Kairys yra gavęs nemažai pylos už Kultūros planų lėtą paruošimą ir vykdymą, o pasirodo, kad tik jo ir rašytojo Pr. Naujokaičio nenuilstamų pastangų ir 5 metų darbo dėka, turime šį monumentalinį veikalą.

Visuomenė labai šiltais sutiko autorių Praną Naujokaitį ir parodė šiltą dėkingumą abiems rašytojams, už šio veikalo išvedimą į dienos šviesą.

ARTĖJA III MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Kad geriau painformuoti lietuvių visuomenę, apie trečią Mokslo ir Kūrybos simpoziumą, š. m. spalio 14 d. Jaunimo Centro kavinėje, buvo surengtas pašnekėsysis tema: Mokslininkas

Visuomenę supažindinti su būsimuoju III mokslo bei kūrybos simpoziumu, spalio 14 d. Jaunimo Centre Chicagoje buvo suruošta vakaronė. Nuotraukoje pranešimus darė: dr. J. Račkauskas, inž. J. Rimkevičius, dr. T. Remeikis, dr. M. Vygantas ir dr. A. Norvila.

A. Plaušinaičio nuotr.

savo bendruomenėje, aplinkoje ir tautoje, veiklos problemos ir perspektyvos.

Pašnekėsį moderavo dr. T. Remeikis, o greta jo, prie stalo, susėdo: dr. J. Račkauskas, inž. J. Rimkevičius, dr. M. Vygantas ir dr. A. Norvilas.

T. Remeikis painformavo, kad šis pašnekėsysis susidės iš trijų dalių: informacinės, lietuvių mokslininkų išei-voje problematikos ir diskusijų.

Informacinę dalį palikime pabaigai, o sustokime prie problematikos. Šiuo klausimu pasisakė jaunieji mokslininkai: dr. A. Norvilas, dr. J. Račkauskas, dr. M. Vygantas ir inž. J. Rimkevičius. Jie atstovavo ir atskiras mokslo šakas: griežtuosius, humanitarinius ir biologinius mokslus, o taip pat ir organizacinę komitetą. Jie palietė lietuvių mokslininko padėtį savoje aplinkoje ir lietuviškoje visuomenėje, išskėlė būtiną reikalą kurti lietuvių kalba mokslinę terminologiją, reikalą sekti ok. Lietuvos mokslininkų atsiekimus, kad nedublikuoti to paties darbo. Išryškino tokių simpoziumų reikalingumą ir lietuvių mokslininkų aktyvesnį įsijungimą į lietuvišką veiklą.

Diskusijų metu išryškėjo, kad mūsų jaunieji mokslininkai, nors ir išblaškyti po platųjį pasaulį, jungiasi į lietuviškas organizacijas ir daugelis jose dalyvauja. Esantieji toliau nuo lietuviškų centrų, nors tokių simpoziumų metu, turi progos pabendrauti su kolegomis mokslininkais ir plačiau lietuvių visuomenė. Didžiųjų organizacijų vadovai pageidavo, kad lietuviai mokslininkai, lietuviai intelektualai aktyviau jungtųsi į lietuvių gyvenimą, jei ne į visuomeninę veiklą, tai bent savo raštais keltų metai iš metų didėjantį nuosmūkj. Turime visą eilę gerų žurnalų (ideologinių ir specialių), dažnesnis jaunųjų mokslininkų raštų paskelbimas, pakeltų jų lygį ir sudomintų plačiąją visuomenę, ypač jaunąją kartą. Pasidžiaugta, kad šiame simpoziume dalyvaus arti

100 mokslininkų, kurių amžiaus vidurkis yra 48 metai.

Kelta mintis šiuos simpoziumus paversti studijų dienomis ir pratęsti visą savaitę, nes trijų dienų neužtenka tokiam gausiam paskaitų skaičiui. Reiktų daugiau vietos skirti kūrybai, menui, muzikai, teatrui. Gal net reiktų pakviesti ir tuos svetimtaučius mokslininkus, kurie domisi lituanistika ir ją propaguoja.

Apie simpoziumo metu daromus renginius informavo atskirų dalių vadovai.

J. Rimkevičius, organizacinės dalies vadovas (pirm. dr. K. Ambrozaitis tarnybos reikalais išvykęs į Pietų Ameriką), pranešė, kad yra gautos paskaitų santraukos ir dalyvauja 98 mokslininkai. Išleidžiamas III-jo mokslo ir kūrybos simpoziumo vadovas, su paskaitų santraukom, dviem kalbom. Mecenatas Lietuvių gydytojų sąjunga ir moterų pagelbinis vienetas. Simpoziumas norima išlaikyti akademinio lygio. Simpoziume vyrauja lietuviybės sąvoka plačiausia prasme.

Dr. A. Lipskienė pranešė, kad susipažinimo vakaras įvyks lapkričio 23 d. (trečiadienį), 7:30 val. vak. Jaunimo Centre. Mokslininkai ir visuomenė turės progos susipažinti ir pabendrauti.

Apie literatūros vakarą pranešimą padarė J. Rimkevičius, nes M. Rėmienė negalėjo atvykti. Vakaras įvyks lapkričio 25 d. (penktadienį), 7:30 val. vak. Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Dalyvauja iškilieji rašytojai, poetai, muzikai, menininkai.

Simpoziumo pabaigai skirtas didysis banketas, kuris įvyks lapkričio 26 d. 7 val. vak. Beverly Country Club salėje, 8700 So. Western Ave.

Į parengiamuosius darbus įsijungė dalis chicagiškių organizacijų ir pavienių asmenų. Lietuvių visuomenė teneliaka abejinga šiam nepaprastam renginiui ir kviečiama gausiai dalyvauti ne tik pažymėtuose renginiuose, bet ir paskaitose, kurios vyks Jaunimo Centre net po

4 tuo pačiu laiku. Kiekvienas gali pasirinkti sau artimesnę ir įdomesnę.

Mokslinės programos komiteto pirm. prof. dr. Rimvydas Šilbajoris ir organizacinio komiteto pirm. dr. Kazys Ambrozaitis, išleistame kvieslyje, tarp kitko rašo . . . "Bendras tikslas ir vieningas jo siekimas yra patikimiausi saitai, jungiantieji visas kartas kultūriniam darbui ir broliškam sugyvenimui. Lietuvis kūrėjas-mokslininkas yra nedaloma kultūrinio gyvenimo dalis. Malonus lietuviškos kultūros mylėtoju ir puoselėtoju, esi kviečiamas šiame išskirtinos vertės ir reikšmės įvykyje dalyvauti. Rezervuoki ilgąjį Padėkos savaitgalį arba jo dalį susitikimui su mūsų mokslininkais kūrėjais."

SUPERVISORS

We need 3 Supervisors that will become part of our mid Management team. Prefer men with food plant experience. Canning is a plus, but will consider food plant production background. If you are a self starter, have a good track record, desire a good starting salary, send your resume to

PERSONNEL MANAGER,
WOLDERT CANNING,
COMPANY
LINDALE TEXAS 75771
214-882-3154

We are in a small community of 1,700 located on HWY. 69, 11 miles North of Tyler. (41-43)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

Qualified dietician to be food service SUPERVISOR

REGISTERED NURSE

with experienced for
DIRECTOR OF NURSES.
of ROBINSON NURSING CENTER. Salary open — depending on experience. Contact: DON KING, Administrator, 305 So. Andrews, Robinson, Texas 76706 (Waco area), (817) 662-4010. (41-43)

WANTED AT ONCE

Experienced

or

1st Class Skilled

MACHINISTS

ENGINE, LATHE HANDS, GEAR-MEN, INSPECTORS, O. D. & I. D., GRINDERS, MILL HANDS, TOOL MAKERS, MACHINE REPAIR. Permanent positions. 55 hr. work week, top wages, aircraft shop. Day & night shifts. 3 miles from Tunnel.

BACHAN AEROSPACE

3243 Marentette Ave.

Windsor, Ontario, Canada

(38-41)

HOUSEKEEPER

Full and part-time position available on our day shift. Schedule includes some weekend work. If you are inexperienced, we will provide training. Apply

JEWISH CENTER FOR AGED
HIGHWAY 40 AND MASON ROAD
CHESTERFIELD, MO. 63017

314-434-3330

An Equal Opportunity Employer (39-47)

Dipl. inz. Aleksandro Lapšio netekus

Su vasaros pabaiga iš mūsų tarpo išsiskyrė dipl. inž. Aleksandras Lapšys. Išskankintas sunkios ir ilgos ligos, mirė jis rugsėjo mėn. 3 d. Babilonų ligoninėje Bostone. Jo asmenyje bostoniečiai neteko santūraus ir gero lietuvio.

Aleksandras Lapšys buvo gimęs 1905 m. vasario 20 d. Kūku kaime, Laudsodžių parapijoje, želmelio valsč., šiaulių apskrity, vidutinio ūkininko didelėje šeimoje.

Jam gimus, tėvas ieškodamas lengvesnio pragyvenimo šeimai ir galimybių išmokyti savo vaikus, su visa šeima, išnuomavęs savo ūkį persikėlė į Rygą, kur įsikūrimo sąlygos buvo sunkios. Tuo metu kaip tik prasidėjo 1905 metų neramumai, kurie dideliame mieste buvo žymiai labiau jaučiami negu kur kitur.

Paaugęs Aleksandras Rygoje lanko lietuvišką "žvaigždės" mokyklą. Ten jis išmoksta ir lietuviškai, kas vėliau gyvenime nemažai pravertė.

1914 m. pavasarį tėvai su visa šeima grįžta atgal į savo ūkį Lietuvon. Po tiek metų atstatyti išnuomotą

A. A. Aleksandras Lapšys

kitiems ūkį nebuvo taip lengva. Sunkumai dar labiau padidėjo, kai tą patį rudenį prasidėjo pasaulinis karas.

Aleksandras lanko tame pačiame kaime esančią pradžios mokyklą, kurioje mokytojas brolis Adolis. Vėliau, 1918 m., brolio paruoštas, išlaiko egzaminus į Linkuvos gimnazijos antrąją klasę, kurią baigia 1925 m. Tuo pačiu metu tą pačią gimnaziją baigia ir kitas brolis Jonas. Rudenį abu broliai važiuoja į Kauną

Vytauto Didžiojo universitetan. Aleksandras įstojo į technologijos fakultetą studijuoti elektrotechnikos, o Jonas — statybos.

1933 metais įstojo į Karo mokyklą kariūnu aspirantu. Po metų baigia mokyklą atsargos jaunesnio leitenanto laipsniu ir gauna Krašto apsaugos ministerijos stipendiją elektrotechnikos mokslams tęsti.

Baigęs 1936 m. universitetą, pradeda dirbti Karo butų valdyboje. Čia jam tenka vadovauti projektavimui ir priežiūrai įvairių elektrinių įrengimų statomose kareivinėse ir kariškose dirbtuvėse.

1940 m. rusams užėmus Lietuvą, inž. Lapšys pereina dirbti į Energijos valdybą. Rusų-vokiečių karui prasidėjus ir išvijus rusus iš Lietuvos, tą pačią vasarą 1941 m. veda Juzę Jatulytę, baigusią Kaune Vytauto Didžiojo universitete germanistiką ir mokytojaunąją gimnazijoje.

Rusams antru kart artėjant prie Lietuvos, abu su žmona pasitraukia į Vokietiją ir apsistoja Erfurte, kur gauna darbą Telefunken fabrikuose. Erfurte gimsta ir sūnus Algis. Karui baigiantis ir perleidžiant rusams Erfurtą, Lapšiam su mažu sūnum tenka vėl kraustyti. Šį kartą patenka į Hanau, kur ir apsistoja iki išvykimo į Ameriką.

1949 m. rudenį Lapšius šeima atvyksta į Ameriką. Pradžioje apsistoja Worcester, Mass., bet ten esant dideliems sunkumams susirasti tinkamesnį darbą, persikelia su šeima į Bostoną. Čia gauna darbą inžinerinėse projektavimo kompanijose, kur dirba prie įvairių projektų.

Gyvendamas Bostone Aleksandras Lapšys įsigijo registruoto elektros inžinieriaus teises Massachusetts valstijoje, priklausė Lietuvos Inžinierių ir Architektų sąjungai ir kitoms lietuvių draugijoms ir organizacijoms. Čia Lapšiai užaugino ir išmokslo savo sūnų Algį, kuriuo nebe pagrindo tėvas taip didžiavosi. Mechanikos inžinierius Algis, puikiai moka lietuvių kalbą, yra JAV atsargos karininkas, šiuo metu dirba inžinierium Fordo bendrovėje Detroit, yra lietuvių radijo valandos pranešėjas, reikišias spaudoje su savo eilėrašiais ir yra Akademinių Skautų sąjungos filisteris.

Išėjęs į pensiją inž. Aleksandras Lapšys pradėjo sirguliuoti, kol galiausiai paaiškėjo nelemtos ligos pėdsakai.

Vėlonis rugsėjo mėn. 6 d. buvo pašarvotas Caspero laidotuvių namuose, South Bostone, o rugsėjo mėn. 7

d. po mišių šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone, didelio būrio draugų ir pažįstamų buvo palydėtas į Naujosios Kalvarijos kapines.

Su inž. Aleksandro Lapšio mirtimi mes bostoniečiai netekome dar vieno darbuoto ir prityrusio profesionalo, o šeima gero ir mylinčio vyro ir tėvo.

Reiškiame nuoširdžiausią užuojautą velionies žmonai ir sūnui inž. Algiui, velionies seserims Lietuvoje ir kitiems giminėms ir artimiesiems.

K. Nenortas

TOOL GRINDER

Requires 48 months experience using precision measuring instruments, complicated drawings and shop mathematics.

TOOL & DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Steady work & fringe benefits.

APPLY AT:

F. E. MYERS CO.
400 Orange St.
Ashland, Ohio 44805

An Equal Opportunity Employer (40-43)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP for progressive 56 bed acute care J.C.A.H. accredited hospital needs

Chief Medical Technologist seeking a dynamic individual to head laboratory. Salary commensurate with experience ability.

Also

Registered Nurses — General Duty

3-11 & 11-7 Shift. Good starting salary plus shift differential. Excellent fringe benefits. Apply call or write to: ADMINISTRATOR

Franklin Parish Hospital
P. O. BOX 392
WINNSBORO, LA. 71295
318-435-9411 (28-45)

MACHINIST

15 OPENINGS

Lathe Hands, Gear Men, Inspectors, Grinders, Mill Hands, Tool Makers, Machine Repair, Permanent positions. 55 hours work week, top wages. Aircraft shop. Day and night shifts. 3 mi. from tunnel.

Detroit, 312-963-7533;
Windsor, 969-8551.

BACHAN AEROSPACE
3243 Marentette Ave.
WINDSOR, ONT., CANADA (40-42)

SET UP AND WELD (SHEET METAL)

Must be experienced in fitting and welding sheet metal materials including stainless and aluminum. Must be able to read and work from prints. Mig, tig and arc welding. Good hourly rate and benefits. Apply in person.

FECO-A-BANGOR
PUNTA
COMPANY

5855 Grant Ave.
Cleveland, Ohio 44105

An Equal Opportunity Employer (38-44)

WORK OPPORTUNITIES FOR THE RIGHT INDIVIDUALS NOW HIRING:

Journeymen or 1st Class Skilled TOOL & DIE ALL AROUND MACHINISTS MACHINE REPAIRMEN

Must have job shop experience. APPLY CALL OR WRITE PLAS/STEEL PRODUCTS U.S. 6 W. WALKERTON, IND. 46574 (37-46)

JOURNEYMAN

TOOL & DIE MAKERS

Fast growing industry in Fort Custer Industrial Park is in need of journeyman. TOOL & DIE MAKERS. Experienced in DIE BUILDING preferred. Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Pleasant working atmosphere and liberal fringe benefits. Apply:

KEIPER USA INC.
5600 W. Dickman Rd.
Battle Creek, Mich. 49015

An Equal Opportunity Employer (37-50)

New Britain

AUŠRINĖ ŠOKA

Spalio 8 d., nors vakaras buvo niūrus, pūtė žvarbus vėjas su šaltu lietumi, bet nugalėję kliūtis, iš tolimos Philadelphijos atvyko tautinių šokių grupė Aušrinė. Jos laukė vietiniai, bet daug svečių atvyko iš Hartford, Waterbury, New Haven ir plačiosios apylinkės, apie 240 asmenų.

Vakaronę pradėjo LB apyl. pirm. Juozas Liudžius pasveikindamas svečius gausiai atsilankiusius ir supažindino su programa. Salėn įbėgo Aušrinė. Jaunimo grupė labai daili, tautiniais rūbais. Pašoko labai vikriai 3 šokius, o po to šv. Andriejaus mišrus choras padainavo vykusiai 3 dainas. Taip buvo kartota 3 kart.

Slinktis programos buvo pagirtina. Patys šokiai visi jau buvo ne kartą matyti, bet Aušrinė čia nauja ir šoko darniai, vikriai. Svečiai labai gerėjosi ir atsidėdami nenutrūkstamai plojo. Iš visų 10 šokių, buvo išskirtinas ir būdingas tautinis — aštuoniantis. To gražaus jaunimo žiedo — Aušrinės vadovė Marija Radikienė. Ji augo New Britain, pas savo tėvelius, išsimokslino Amerikoje. Šeimą sukūrė su Vytautu Radiku. Išaugino 4 puikias atžalas, kurios žengia motinos pėdomis, kalba tėvų kalba.

Šiandien Marija Radikienė yra gražios lietuviškos šeimos motina, šeiminkė, mokytoja, visuomeninkė. Garbė Marijai Radikienėi, jos visai šeimai, kad svečioj šalyj nepalūžo ir nenuklydo. Tuo pačiu sveikiname ir kiekvieną Aušrinės šokėją, kad ir jie aukoja savo brangų laiką ir jaunąsias jėgas — pavergtai Lietuvai!

Šiais metais LB apylinkės valdybai pirmininkauja Juozas Liudžius. Jis ir čia augo ir brendė ir šeimą sukūrė su pirmos kartos lietuvaite Briana Raugėvičiūte, gimusia čia, Amerikoje. Gražiai pavyko ir juodviem išauginti keturias atžalas, kurios yra lietuviškos ir tampa tėvų užvadėliais. Virginija kalba gražiai lietuviškai ir vadovauja New Britain, tautinių šokių grupei, o jos broliukai ir sesutė yra grupės šokėjais.

Ši vakaronė vispusiškai nusisekė, nes pirm. Juozas Liudžius padedamas šeimos ir apylinkės valdybos narių, gausių padėjėjų, davė tinkamą programą, o po to visi svečiai galėjo gražiai linksintis.

Alfonsas Burneika

WANTED INJECTION MOLDING FOREMAN Minimum 5 years supervisory experience, and capable running midnight shift and supervising help. Salary commensurate with experience and ability. All fringe benefits. LIBRALTER PLASTICS 244492 Indoplex Circle Farmington Hills, Mich. 48018 313-478-4900 (40-44)

1977-1978 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telephone: (312) 238-9787

NAUJI SKRIDIMAI (CHARTERS) Į VILNIŲ SU PAN AMERICAN LEKTUVAIS IŠ NEW YORKO:

Išvykimo datos: 1978 m. vasario mėn. — \$669.00; kovo mėn. \$691.00 ir \$746.00; balandžio mėn. \$746.00.

Kalėdinė kelionė 1977 m. GRUODŽIO mėn. 20 d. — 2 savaitė (Maskva, Vilnius, Ryga) \$1138.00.
1 savaitė Havajuose — 3 salos, 1978 m. sausio 14 d. — \$564.00.

Prie visų aukščiau minėtų grupių galima jungtis iš CHICAGOS ir visų kitų Amerikos ir Kanados miestų su papildomu mokesčiu.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Taip pat parduodame skridimus iš Chicagos į Los Angeles ir San Diego — kelionė į vieną galą \$99.00.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

PAMINĖTA DARIAUS IR GIRĖNO KLUBO SUKAKTIS

Dariaus ir Girėno klubas spalio 15 d. Lietuvių Namuose paminėjo 25-rių metų veiklos sukaktį. Šiai sukakčiai klubo valdyba buvo gerai pasiruošusi: Meniška išpuoštoje scenoje — gilumoje mėlyname dugne visiems į akis krito sidabrinės skaitlinės "25", jas gaubė iš abiejų pusių rūtų šakelės ir apačioje po jomis gėlių puokštė. Dešinėje Amerikos vėliava, kairėje Lietuvos.

Minėjimą atidarė klubo vicepirmininkas Juozas Kinčius ir pakvietė minėjimo programai praveisti Justą Pusdešrį. Dariaus ir Girėno 25-rių metų veiklos apžvalgą padarė klubo pirmininkas Edvardas Milkauskas. Po apžvalgos buvo iškviešti į sceną buvę Dariaus ir Girėno klubo pirmininkai: Viktoras Perminas, Edvardas Milkauskas, Jonas Atkočaitis, Antanas Petrauskas, Albinas Bliūdžius ir Vytautas Ogilvis. Jų krūtines Ada Telyčėnė ir Marija Kinčienė papuošė prisėgdamos po raudoną gėlytę. Buvę pirmininkai Petras Rūkštelė, Jonas Paškauskas, dr. Vytautas Mileris, Antanas Norus ir Mykolas Kizis į minėjimą dėl vienokių ar kitokių priežasčių, atvykti negalėjo. Miręs buvęs pirmininkas Jonas Martišauskas pagerbtas atsistojimu ir tylos minute.

Sol. Algirdas Brazis, akompanuojant Alvydūi Vasaičiui, atliko meninę programą.

Lietuvių Namų salės akustika gera, solisto balsas gražiai skambėjo ir publika po kiekvienos padainuotos dainos ar operos arijos ilgai plojo.

Meninei daliai pasibaigus vyko vaišės ir šokiai. Vaišių mtu Dariaus ir Girėno klubą 25-rių metų sukakties proga sveikino: kun. Domininkas Lengvinas šv.

Kazimiero parapijos Windsor klebonas, Lietuvių Melodijų radijo valandėlės vardu redaktorius Albertas Misiūnas.

Šokiams grojo Rimo Kaspučio orkestras "Romantika". Dalyvavo apie 150 svečių. Tikrai buvo jaukus ir smagus paminėjimas.

POLITINĖ POPIETĖ

ALT S-gos Detroito skyriaus valdyba rengia politinę š. m. lapkričio 20 d., sekmadienį, 12 val. 30 min. Providence parapijos kultūros centro patalpose, 25335 West Nine Mile Rd., Southfield, Mich., Detroito priemiestyje.

Vytautas Meškauskas, Dirvos politinis komentatorius.

Paskaitas skaitys: Dirvos polit. komentatorius Vytautas Meškauskas iš Chicagos: "Tarptautinė raida ir Lietuva", inž. Algis Zaparackas: "Lietuvių įtaka Amerikos politikoje", dr. Kazimieras Karvelis: "Disidentų vaidmuo Lietuvos laisvės byloje". Po paskaitų numatoma klausimai ir diskusijos. Rengėjai malonai kviečia dalyvauti šioje politinėje popietėje visus Detroito ir apylinkių lietuvius, kurie tik domisi Lietuva ir lietuvius liečiančią politiką.

PAAUKŠTINTA TARNYBOJE

Valentina Misiūnaitė Detroito visuomenininko ir Lietuvių Melodijų radijo valandėlės redaktoriaus Alberto ir Elenos Misiūnų duktė, baigusi aukštuosius mokslus prekybos srityje, dirbdama General Motors korporacijoje, Cadillac divizijoje buvo paaukštinta tarnyboje ir perkeliama į Philadelphia, kur eis Cadillac motors atstovės pareigas. Valentina Misiūnaitė rugsėjo 17 d. išskrido į Philadelphia perimti naujų pareigų.

Džiugu, kad mūsų jaunimas baigęs aukštuosius mokslus savo profesijoje pasižymi darbštumu ir sumanumu, kuriuos kompanijų vadovai greit pastebi ir įvertina. Geros sėkmės naujame darbe!

PAMINĖTA KUN. ALFONSO BABONO 50 METŲ SUKAKTIS

Spalio 16 d. Adelės Poderienės namuose St. Butkaus šaulių kuopos valdyba, dalyvaujant svečiams ir kunigams Viktorui Kriščiūnevičiui, Kazimierui Simaičiui ir Domininkui Lengvinui paminėjo kuopos kapeliono Alfonso Babono 50 metų sukaktį. Visiems susėdus prie gausiai maistu apkrautų stalų ir uždegus lietuviškų spalvų 6 žvakes, kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas, taręs žodį, tolimesniam minėjimui vesti pakvietė kuopos vicepirmininkę Stefą Kauneliene. Maldą prieš valgį, gan ilgą ir turiningą, atkalbėjo kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Pakeltos šampano taurės ir jubiliatui sugiedota ilgiausių metų.

Stefa Kauneliene savo žodyje sveikindama jubiliatą pateikė gražių minčių iš lietuviškų parapijų gyvenimo. Jos pasakyti žodžiai buvo visų šiltai sutikti ir gerai įvertinti. Ji kaip mokytoja gerai žino parapijas ir jų gyvenimą. Emilija Kutkienė ir Lidija Mingėlienė dalyvių vardu jubiliatui įteikė dovaną — medyje išpauštyta vaidilą. Sugiedota Valio, Valio! Sukakties proga jubiliatą sveikino ir žodį tarė: kun. Domininkas Lengvinas, Vytautas Kutkus, Juozas Briedis ir Vincas Tamošiūnas. Visi linkėjo kitus 50 metų švęsti lietuviškoje parapijoje. Anelė Žiedienė padėklamavo Aisčio eilėraštį "Šilainė".

Kun. Alfonsas Babonas padėkojęs už sveikinimus ir dovaną žemaitiškai paskaitė porą pasakėlių.

Kun. Alfonsas Babonas gimęs Raseiniuose, mokslus ėjo Lietuvoje, Vokietijoje ir Italijoje. Kunigu išventintas Romoje. Į Ameriką atvykęs dirbo angliakasių tarpe tarpe Pensylvanijoje šv. Širdies parapijoje. Iš

jos buvo atkeltas į Detroitą ir dirbo Dievo Apvaizdos parapijoje. Iš jos buvo perkeltas į anglų parapiją. Nors ir kunigauja anglų parapijoje, bet nepamiršta ir lietuvių. Jis yra St. Butkaus šaulių kuopos kapelionas ir dalyvauja lietuvių renginiuose.

MACHINISTS

2ND & 3RD SHIFTS ONLY
AUTOMATIC SCREW MACHINES
(MULTI OR SINGLE SPINDLE)
MILLING MACHINES
W. & S. CHUCKERS
OD & ID GRINDERS
Must be able to perform own set ups.
IMMEDIATE OPENINGS
Clean shop — Excellent rate of pay and fringe benefits.
Only experienced need. Apply at:
BLACK & DECKER MFG. CO.
6225 COCHRAN RD.
SOLON, OHIO 44139
(216) 248-5330

An Equal Opportunity Employer M/F/H (40-42)

TOOLMAKERS
GRINDER HANDS
MILL HANDS
LATHE HANDS
TOP RATES, FULL BENEFITS.
58 HOUR WEEK PLUS.
CONTACT DAN ZINC.
313-544-8181
INSPECTION ENGINEERING & EQUIPMENT INC.
1300 Batavia
Royal Oak, Mich. 48077
(40-46)

JOURNEYMEN
BRIDGEPORT MILL HANDS
LATHE HANDS
JIG BORE
DIE MAKERS
Long range program
JOHNSON DIE & ENGINEERING
16150 Hubbell
Detroit, Mich. 48235
or Call: (313) VE 8-8208
(40-41)

WANTED AT ONCE EXPERIENCED SHERIDAN STITCHER OPERATORS PERFECT BINDER OPERATORS FOR ALL SHIFTS.

With at least 5 years operator experience, for relocation into of the companies mid south facilities. Excellent wages & benefits. If interested: Apply call or write to: LARRY WILSON
W. A. KRUEGER CO.
4708 KRUEGER DRIVE
JONESBORO, ARK. 72401
501-935-7000
An Equal Opportunity Employer (41-43)

MARINE ENGINEERS E.M.D./CAT. 398-399

CONTACT THE PEOPLE WHO PIONEERED THE OFFSHORE OIL & MINERAL INDUSTRY... AND WHO ARE ACKNOWLEDGED LEADERS THROUGHOUT THE WORLD TODAY.

ARTHUR LEVY BOAT SERVICE, INC.
A. PETROLANE CO.
P. O. BOX 1217
MORGAN CITY, LA. 70380
PHONE: 504-385-0900
An Equal Opportunity Employer (39-41)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED WELDERS

PIPE — SHORT ARC
PIPE — STRUCTURAL
PLATE — SHORT ARC
OVERTIME — GOOD PAY — STEADY WORK
Equal Opportunity Employer

AQUATIC
EQUIPMENT & ENGINEERING, INC.
P. O. Box 419, Amella, La. 70340
(504) 631-0833; 631-0834; 631-0377
(38-47)

TOOL & DIE/MOLD MAKERS

We have a second shift opening for a person experienced in repairing injection and compression molds and/or progressive dies. Work assignments are varied and require independent decisions on close tolerance work. Persons with adequate experience but not a journeyman will be considered.

WE OFFER

- Competitive wages commensurate with experience.
- Excellent employee family benefit program including pension plan.
- Good working conditions.

Interested, qualified applicant apply or call:
PERSONNEL DEPARTMENT

419-332-5561

THE SINGER COMPANY CONTROLS DIVISION

2260 CEDAR STREET
FREMONT, OHIO 43420

An Equal Opportunity Employer Male/Female (38-42)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Jų dovana Amerikai

Amerika, tas pasakiškas žemės rojus, kuriame "gatvės grįstos auksu", dar ir dabar turi tą nuostabią, viliojančią galią tiems, kurie jos nėra matę, o ypatingai tiems, kurių gyvenimas dėl įvairių politinių ar materialinių aplinkybių yra sunkus ir beviltiškas. Asmenišką laisvės privilegiją, taip brangi kiekvienam žmogui, ir neribotą galimybę savo gyvenimą savarankiškai tvarkyti pagal savo nuožūrą, dar ir šiandieną Amerika iškelia kaip saugią ir patrauklią salą neramaus pasaulio vandenyne. Caro priespaudos metais mūsų kaimo jaunuomenė masiniai veržėsi Laisvės statulos link, bėgdama nuo karinės prievolės ir asmenišką skurdo.

1907 metais, pasibaigus rusų-japonų karui, į Clevelandą atvydo Tadas Neura, palikęs savo tėviškę Svėdasu apylinkėje. Nelinkęs į visuomeninį veikimą, Tadas metėsi į prekybą, įsigijęs kolonialinių ir kasdieninių reikmenų krautuvę lietuvių rajone. Turėdamas didesnę širdį, negu kišenę, naujasis prekybininkas lietuviams mielai duodavo prekes "ant knygutės". Jo našlė Malvina dar ir dabar turi šeimos archyvuose krūvas pakviltavimų ir neapmokėtų sąskaitų, kurios tikrai sudaro imponantišką sumą. Įsigijęs užmiestyje 130 akrų ūkį, Tadas, niekada nepralobęs turto nesukrovęs, pradėjo ūkininkauti, o vieną šalia pačios sodybos esantį sklypą paskyrė lietuviškosms gegužinėms ir sporto šventėms. Ir dabar ties palinkusiais vartais matoma iškaba

"Neura Grove" primena tuos laikus, kai čia susirinkdavo šimtai lietuvių į sporto šventes, ypatingai į senais laikais pagarsėjusias ristas, kuriose dalyvavo ir tokie žymūs ristikai, kaip Komaras ir garsusis čempionas Požėla.

1928 metais iš Palaukių kaimo, Panevėžio apskrities, į Clevelandą atvyko devyniolikametė Malvina Pauliokaite. Gimusi Amerikoje, būdama dviejų metų, su savo tėvais grįžo į Lietuvą, į savo tėvų ūkį. Deja, tėvui patekus į caro kariuomenę, jaunoji Malvina liko vienintelė ūkio darbininkė šalia savo motinos. Ir nepriklausomybės metais Pauliokų ūkis nepajėgė pri-

lą... Ir taip, susipažinę per jos dėdes šermenis, Malvina ir Tadas sukūrė šeimą.

Dabar po daugelio metų, vis dar tame pačiame ūkyje, Malvina Neurienė gyvena, apsupta prisiminimais ir savo gausios šeimos nuotraukomis. Kukliame svečių kambaryje ir valgomajame ant sienų kabo dešimtys nuotraukų, iš kurių šypsoji plačios lietuviškos šypsenos, žvelgia mėlynos, inteligentingos akys. Tadas ir Malvina Neurai išaugino ir išmokė dešimtį vaikų, kurių visi be išimties baigė aukštuosius mokslus. Ant sienų kabo universitetų futbolo komandų nuotraukos. Alabamos universiteto komandoje net du broliai — Teodoras ir Juozas... Šaunios, dailios merginos su savo gimnazijų orkestro uniformomis ir festivalių karalienių trofėjomis, oriai nusiteikusi valstybės departamento pareigūnė, besišypsantis lakūnas, futbolininkų uniformomis "apsišarvavę", stipriai nauagė jaunuoliai — visi jie Malvinos ir Tado

Malvina ir Tadas Neurai su Salasevičium.

sikelti iš griuvėsių, o Malvina, dirbdama ūkio darbus, su širdgėla sekė savo bendraamžės drauges, einančias į mokyklą. Malvina troško mokslo daugiau už viską pasaulyje. Atvykus į Ameriką ji sau pasižadėjo, kad, sukūrus šeimą, ji nesieksianti turto, bet duosianti savo vaikams moks-

Neurų vaikai, savo tėvų naujai tėvynei padovanoję tradicines moralines vertybes, kurių taip stokojama labiau pasiturinčiose ar išsimokslinuosiose šeimose.

"Mes buvome neturtingi. Neturėjome nieko, išskyrus vieną kitą", pasakoja man dukterė Akvilina, vienintelė iš dukrų gyvenanti drauge

Aviacijos kapitonas Teodoras Neura, žuvęs Vienamo kare.

su motina ūkyje.

Akvilina, kurį laiką mokytojavusi gimnazijoje (šiuo metu eina Brunswicko švietimo Tarybos prezidentės pareigas ir ruošiasi magistro laipsniui Akrono universitete.

"Todėl mūsų šeima yra labai vieninga — visi už vieną, vienas už visus. Tėvas sugebėjo mūyse išlaikyti griežtą drausmę, o mamytė mus stūmė pirmyn, kad kuo daugiau mokytumės ir kad mokytumės kuo geriausiai", tęsė ji toliau. "Turiu pabrėžti, kad išaugome gilioje krikščioniškos meilės atmosferoje, mūsų tėvų nuostabaus asmenybių balanso išmokyti meilės vienas kitam".

Prisimena ji, kai dar ankstyvoje vaikystėje, neturint susisiektimo priemonių ir negalint kviesdavo kunigą namuose atlaikyti pamaldas. Broliai turėjo dirbti visus darbus, mokytis taisyti ūkio padargus ir savo gerokai apdevėtus automobilius. O merginos tenkinasi labai kuklia apranga, neturėdamos iš ko puoštis.

"Mes iki šios dienos giliai gerbiame savo motiną", telefonu besikalbant sako man Juozas Neura, padangų gamybos bendrovės viceprezidentas.

Man besisvečiuojant Neurų ūkyje, žasiukus ir seną šunį gainiojo mažytė Malvinos Neurienės anūkė, kurios motina Birutė mane vaišino kava ir lietuvišku sūriu ir dalinosi praeities prisiminimais. Ir ji tvirtina, kad motina buvo stipriausia jų visų siekių įkvėpėja, pati sau nieko nereikalaudama, jokių gyvenimo patogumų neieškodama. Viskas

ėjo mokslui. "Ir aš čia dažnai atvežu savo vaikus, kad jie augtų sveikoje aplinkoje ir mano motinos nuostabaus charakterio šilumoje", sako ji.

Malviną Neurienė, gyva, judri ir vaišinga, giliai susijaudina, kalbėdama apie savo sūnų aviacijos kapitoną Teodorą, kuris, vos būdamas 30 metų, tragiškai žuvo Vietname, savo karinės tarnybos metu užsitarnavęs herojaus vardą ir savo tragiška mirtimi nusipelnęs aukščiausius tiek JAV, tiek Pietų Vietnamo vyriausybės ordinus. Kaip gabus futbolininkas, Teodoras, drauge su savo broliu Juozu, gavo stipendiją studijuoti Alabamos universitete. Teodoras, baigęs universitetą, kuriame taip pat dalyvavo karinės ruošos rezervo karininkų korpuse (ROTC), gavo pasiūlymą pasirašyti sutartį su garsiąja Pittsburgho Steelers futbolo komanda kaip profesionalas. Teodoras nutarė pasirinkti karo aviaciją kaip savo gyvenimo karjerą, nežiūrind to, kad jam buvo suteikta garbė patekti į Visos Amerikos Rinktinę (All American). Vietname jis per trumpą laiką pasiekė kapitono laipsnį. Kurį laiką skraidęs kaip bandymų pilotas (test pilot), jis buvo perkeltas į karo aviacijos žvalgybą ir kasdien atlikdavo 10-15 skridimo misijų. Jis pasižymėjo kaip nepaprastai drąsus rizikingose gelbėjimo misijose. Laisvalaikiu sudarė klubus vietnamiečiams vaikams, kuriuose jis juos mokė sporto žaidimų ir rūpinosi jų gerbūviu. Jo pasišventimas jaunimui buvo vietinės

(Nukelta į 14 psl.)

Neurų šeimos nariai. Prieky trys broliai: Juozas, Petras ir Teodoras. Stovi seserys Akvilina ir Adelė.

Clevelande ...

(Atkelta iš 13 psl.)

vyriausybės giliai įvertintas, ir kapitonas Neura buvo apdovanotas vienu iš aukščiausių Vietnamo ordinų. Kalėdų atostogų išvakarėse Teodoras skrido į paskutinę gelbėjimo misiją, išgelbėti prieš apsuptą helikopterų pilotų. Iš tos misijos, ją sėkmingai atlikęs, jis pats nebegrižo, žuvęs didvyrio mirtimi. Šiandieną vietoje jo gyvos, energingos ir patrauklios asmenybės, į likusius šeimos narius žiūri vienintelis potretas su lakūno šalmu. Keletas išpūdingų dokumentų, liudija jo drąsą ir heroizmą. Savo gimtajame miestelyje Teodoras jau buvo garsus nuo pat ankstyviausių gimnazijos dienų kaip gabus sportininkas, treneris ir visapusiškai populiarius jaunuolis. Brunswicko miesto taryba ir gyventojai viešai nubalsavo savo garbingą pilietį įamžinti, įsteigiant jo vardu pavadintą jaunimo sporto centrą "Captain Theodore Neura Youth Center". Tai yra 17 akrų sklypas, kurio centre yra sporto paviljonas ir planuojami įvairūs kiti įrengimai, įskaitant ir teniso aikštes.

Malvina Neurienė, judri, maloni ir gyva moteris, į gyvenimą žiūri realiai, turėdama ir kuo didžiulis, ir ko liūdėti. Tačiau kasdieninio gyvenimo džiaugsmas, kaip ir rūpesčiai, jos išbalansuotoje asmenybėje nepalieka nei sentimentų, nei šešėlių. Dairausi jos ištuštėjusiame name ir bandau įsivaizduoti didelį būrį augančio jaunimo, kuris, kad ir namuose su tėvais lietuviškai kalbėjęs, atitrūko nuo mūsų tautos kamieno. Per ištisus šimtmečius savo negausios tautos vaikus dovanojome kitiems, į kitas tautas iliedami sveika lietuvišką kraują, perduodami tradicinį lietuvišką veržlumą, meilę mokslui ir charakte-

DAINAVA LAUKIAMA CLEVELANDE

(LAUKIAMOS GASTROLĖS CLEVELANDE PROGA)

Dainavos ansamblio vardą ir jo atliekamų programų aprašymus dažnai randame mūsų spaudos puslapiuose. Ten nemaža pelnytų pagyrimu rašoma visam šiam didžiuliam meno kolektyvui ir jo vadovams. Visą Dainavos 32 metų istoriją galėtume charakterizuoti keliais žodžiais: ryžtas, lietuviškasis atkaklumas ir kūrybinė valia.

Iš tikrųjų tų dorybių reikėjo 1945 m. pradant pirmuosius žingsnius karo apgriautose Hanau kareivinėse, kada net tūli tremtiniai lietuviai buvo priešiška nusiėkę; mat, nenorėjo duoti salės gyventojais perpildytoje stovykloje... Tik atkaklių pradininkų Alb. Dzirvono, Edv. Daniliūno, J. Juodžio ir juos ryžtingai rėmusių to meto stovyklos komiteto pirmininko P. Gaučio ir kultūros vadovo S. Sužiedelio dėka sudarytos sąlygos 1946 m. Dainavos vardu pakrikštytam ansambliui pradėti darbą. Pirmieji meno vadovai muz. Br. Jonušas, o jam išvykus Stp. Sodeika trumpu laiku paruošė ir išvairavo Dainavą į "plačiuosius vandenis".

Savo skambiais koncertais ir išpūdingais veikalais Dainava išgarsino Lietuvos vardą ne tik tarp vokiečių, bet ir tarp anglosaksų.

1950 m. didžioji dainavičių dalis rūpinantis ir padedant dr. A. Giliui atvyko į Chicago ir čia, papildžius ansambli naujomis jėgomis, sėkmingai tęsė savo darbą.

rio pastovumą. Neurų vaikais, sunkiose sąlygose augę, bet nestigę meilės žmogui ir nepabūgę sunkaus darbo, padarė neabejotinai didelį įnašą į savo tėvų naują tėvynę. O Teodoro Neuros tragiška mirtis įamžina jį kaip kovotoją už žmogaus teises, už kurias dabar kovoja ir mūsų tauta.

Komp. Aloyzas Jurgutis

Dainava savo darbuose galėjo pasidžiaugti turėdama gerų ir dosnių mecenatų-rėmėjų. (Dr. L. Kriaučeliūnas ir kiti).

Dainavos veiklos ir atsiekimų balansas kelia pagarbą. 200 koncertų! O jiems pasiruošti 1800 repeticijų ir pusė milijono darbo valandų! Gastroliuojant po JAV ir Kanados lietuvių kolonijas nuvažiuota 17500 mylių kelio. Ansamblio sąrašuose yra virš 400 dalyvių (esamų ir buvusių) 94 dainavičiai sukūrė 47 lietuviškas šeimas.

Išpūdingas ir ansamblio atliktų kūrinių sąrašas: 9 muzikiniai veikalai, 5 klasikinės oratorijos, 4 lietuviškos kantatos, 8 mišriam ir vyrų chorams mišios ir didi gausybė dainų ir giesmių.

Ansambliui išsilaikyti meninio lygio aukštumoje padėjo energingi meno vadovai. Be jau minėtųjų Dainavai vadovavo muz. Alg. Šimkus, Petras Armonas, Audronė Simonaitytė. Dabartinis meno vadovas muz. Aloyzas Jurgutis. Režisieriais buvo: Antanas Škėma, Gasparas Velička, Ant. Sprindys, Alfonsas Brinka, Algis Dikinis, Algirdas Kaulėnas, Antanas Rūkas, Kazys Veselka ir dabartinė Zita Kevalaitytė - Visockienė.

Dabartinę Dainavos valdybą sudaro: pirmininkas Aleksas Smilga, vicepirmininkai Jonas Paštukas ir Aleksandras Atutis. Sekretorė Danguolė Ilginytė, išdininkas Vytas Radys, finansų sekretorė Petronėlė Seniūnienė ir narė Nelia Paulauskaitė.

★

Dainava, LB Clevelando Apylinkės pakviesta atvažiuoti į Clevelandą naujausią savo stambų muzikinį veikalą "Kūlgrindą".

Lapkričio 12 d., šeštadienį, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje turėsime didžią meno šventę. "Kūlgrindos" (2 v. su prologu ir epilogu) veikalė dalyvauja 6 solistai, virš 50 asmenų choras, baleto grupė ir būrys kitų scenos veikėjų. Muzikinei daliai atlikti sudarytas Clevelando profesionalų muzi-

kų simfoninis orkestras. Taigi Kūlgrindai galėtų tikt ir operos titulas. Berods, Clevelandas vargu ar pajėgs ateityje suruošti tokio masto įvyki. Tat pamatyti ir išgirsti "Kūlgrindą" Clevelande yra tikrai reta proga, kurios neturėtų praleisti nė viena dar gyva lietuviška širdis. O drąsiusius šventės rengėjus, pasiryžusius sukelti mūsų kolonijai neįprastai aukštą dolerių sumą, turėtų paremti visi kas tik gali. Clevelando lietuvių garbė to reikalauja! Bilietų kainos: 3, 5, 6, 7, 8, 10 dol. Patartina juos iš anksto įsigyti ar vietas rezervuoti, nes jau dabar didesnė pusė bilietų išparduota. Apylinkės valdybos bendradarbi R. Tatarūnienė (tel. 531-5924) ir pirm. J. Malskis (486-9165) platina bilietus ir priima užsakymus.

Dainavičių garbei ruošiamas vakarienis, į kurį kviečiami visi be išimties. Kaina 6 dol. (karšti valgiai, gėrimai ir t.t.). Vakarienis metu gros R. Strimaičio šokių orkestras. Koncertas bus pradėtas 7:30 val. vak. **punktualiai.** Patartina atvykti bent pusvalandžiu anksčiau. (pk)

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

SPLINE FORM GRINDER

\$9.80 per hr.

Lucrative fringe benefit package

PBM COMPANY

313-469-4133

(41-44)

WANTED 1ST CLASS

FITTER-WELDERS

EXPERIENCED ON STRUCTURAL WELDING FOR OILED FIELD FABRICATION. START \$5.00 TO \$6.00 AN HOUR. PLUS BENEFITS.

Apply call or write to:

TRI-STATE FABRICATORS, INC.

2101 S. BROADWAY

MOORE, OKL. 73106

405-799-3361

An Equal Opportunity Employer

(36-45)

1977-1978 METŲ EKSKURSIJOS
Į LIETUVĄ

Paskutinė 1977 m. grupė išvyksta:

GRUODŽIO 21 D. — 2 savaitė

(Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva)

\$999.00

Registruotis iki lapkričio 15 d.

NAUJOS SKRAIDOS (CHARTERS) Į VILNIŲ SU PAN AMERICAN LĒKTUVAIS IŠ NEW YORKO
išvyksta:

1978 m. vasario 5, 12, 19, 26 — \$669.00

1978 m. kovo 5, 12, 19, 26 — \$716.00 ir \$746.00

1978 m. balandžio 2, 9, 16, 23 — \$746.00

TOLIMESNIŲ KELIONIŲ EIGA IR KAINOS 1978 METAMS
BUS PASKELBTOS VĒLIAU.

Prie šių visų grupių galima jungtis IŠ VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĒ

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom iškvietim dokumentus.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĒJIMĄ, KREIPKITĒS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio

Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĒSINAMA IR YRA DIDELĒ AIKŠTĒ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubė ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

KLAIDINGA KONCERTO DATA

The Plain Dealer sekma-dienio laidoje koncertų są-raše paskelbta Aldonos Stempuzienės - švedienės ir Jono švedo koncerto klai-dinga data. Koncertas įvyks ne š. m. spalio 30 d., bet 1978 m. kovo 13 d. Cleve-land Music School Settle-ment salėje.

• Regina ir Jonas Nas-vyčiai praeitą savaitę iš-skrido atostogų į Ispaniją, kur jų duktė Vilija tarnau-ja JAV karo aviacijos ba-zėje. Šiuo metu ten atosto-gauja ir jų sūnus Paulius. Į Clevelandą grįš lapkričio pradžioje.

• Šv. Jurgio lietuvių pa-rapijos Clevelande taryba atsiuntė Dirvai paremti au-ką 25 dol. ir dėkoja už gra-žius ir dažnus žodžius apie parapijos gyvenimą ir veik-lą.

Ačiū už auką.

Išnuomojamas kambarys, Naujos parapijos rajone, su baldais. Galima naudotis visu butu ir virtuve. Telef. 486-1336. (40-41)

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJA MALONIAI KVIEČIA JUS DALYVAUTI 21-OS KULTŪRINĖS PREMIJOS ĮTEIKIME IR METINIAME SUSIRINKIME-POBŪVYJE

š. m. spalio 29 d., šeštadienį

LIETUVIŲ NAMUOSE,

877 EAST 185 STREET, CLEVELAND, OHIO

Darbo posėdžio pradžia 6 val. vak.

Vakariene 8 val. vak.

Programoje: dr. Elenos ir dr. Viktoro Čeičių išpūdžiai iš kelionės po Raudonąją Kiniją, iliustruojant jų pačių darytom skaidrėm. Premijos įteikimas ir šokiai. Įėjimas porai 25 dol. Apie dalyvavimą pranešti dr. D. Degėsiui tel. (216) 486-6889 arba dr. A. Čepuliui (216) 942-8402 iki š. m. spalio 27 d.

Valdyba

AUKOS BALFUI

Clevelando Balfio skyriaus valdybos paskelbtam šalpos vajui, jau yra gautos sekančios didesnės aukos iš geraširdžių lietuvių:

51 dol. — dr. Adolfas Baltrukėnas, dr. J. ir D. Maurukas.

50 dol. — Irena ir Česlovas Šatka ir Julija Kūnevičienė.

36 dol. — dr. Alf. Martus.

32 dol. — J. ir E. Januliai, O. ir P. Žilinska.

31 dol. — J. Krištolaitis, dr. A. Maurutis.

30 dol. — A. ir E. Mackevičiai.

27 dol. — dr. V. ir A. Karoblis.

26 dol. — Pr. ir A. Razgaitis, dr. J. ir Iz. Stankaitis, dr. A. ir Vl. Butkus, Vl. ir G. Ulečkaitis, A. Buknis.

25 dol. — dr. V. ir V. Gruzdis, P. ir N. Bielinis, V. ir S. Akelaitis, V. ir J. Radžius, dr. E. ir M. Lenkauskai.

21 dol. — M. Žitkus, Z. Dučmanas.

20 dol. — S. ir S. Mačys, V. ir M. Valys, A. Styra.

16 dol. — V. ir O. Rociūnas, J. ir M. Švarcas, E. ir J. Stepas, J. ir A. Augustinavičius, P. Maželis, dr. Alf. ir E. Kisielius.

15 dol. — G. Juškėnas, kun. A. Goldikovskis.

12 dol. — O. ir Br. Maželis, S. ir S. Laniauskas, Pr. Butkuvienė ir A. Švedienė, Vl. ir I. Dautas, S. ir L. Keženis.

11 dol. — P. Tamulionis, A. Balašaitienė, Br. Snarskis, A. Rukšėnas, A. Mikoliūnas, J. ir A. šiaučiūnas, J. Sniečkus, V. Kasakaitis, B. ir E. Steponis, V. Degutis, A. ir A. Muliolis, D. Mikoliūnienė, A. Karklius, Z. Obelenis, E. ir J. Ilenda, J. Biliūnas.

10 dol. — A. Ambrazienė, dr. S. Matas, A. Sušinskas, V. ir J. Ramūnas, V. Tamulis, L. ir A. Sagys, dr. P. Stungys, K. Narbutaitis, G. ir E. Žemaitis, Br. ir E. Nainys, A. ir E. Lūža, P. Kauras, P. Ambrazevičius, V. ir D. Sirgėdas, E. Unger iš Floridos, J. Žygas, P. Kudukis, H. ir G. Piktorna, K. ir E. Gaižutis, J. ir M. Apnavičius, M. ir O. Naumanas, B. Karklius, A. ir E. Steponavičius, A. Tamulionis, dr. D. Damulionytė, P. Kliorys, J. H. Naujokaitis, J. Petkevičienė.

Kiti po mažiau, pirmutinė kregždė šio vajuos, Anta-

nina Baltrukonienė su 6 dol. auka, prašom ir toliau savo auką šalpai siųsti Balfio skyriaus išdininkės adresu: O. Jokūbaitienė, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, už gautąsias ir būsimas aukas tariame širdingą lietuvišką ačiū!

Clevelando Balfio V-ba

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti.

BRICK HOME

Our Lady of Perpetual Help parish. 3 bedrooms, living room, dining room, large kitchen. New carpeting through out. Recreation room. Immediate possession. Asking price low 40,000.

GEORGE KNAUS

Realtor
481-9300

(40-41)

PARDUODAMAS NAMAS

3 miegamųjų, dvigubas garažas, sklypas 75x110, vaismedžiai. East 185 St. apylinkėje. 38,000. Parduoda pats savininkas. Telef. 481-0286 ar 531-2598.

VYR. SKAUČIŲ ŽIDINYS KVIEČIA SPALIO 29-30 DIENOMIS Į Dail. VALENTINOS BALSINIENĖS — KERAMIKOS IR SIDABRO PAPUOŠALŲ PARODĄ

DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS
PAGALBOS PARAPIJOS SALĖJE.

Atidarymas: ŠEŠTADIENĮ 7 val. vak.

SEKMADIENĮ nuo 11 v. iki 3 v. p. p.

LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS

SUVAŽIAVIMAS

įvyks lapkričio 24-27 dienomis

BOND COURT HOTEL

777 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

Registracijos informacijai kreiptis į:

Algį Nagevičių
7702 W. Pleasant Valley
Parma, Ohio 44130
(216) 845-4954

Romą Pliodžinską
1554 Rydalmant
Cleveland Hts., O, 44118
(216) 932-4242

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTI

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5¼%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings

AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. UŽDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DIRVA

DIRVOS RĖMĖJAI

Atšilėpdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

K. Vaitaitis, Westbrook, Conn.10.00	J. Bagdanskis, Lake Geneva, Wisc. .. 5.00
B. Juodelis, Downers Grove, Ill. .. 5.00	O. Dorn, Corning, N. Y. ..10.00
J. Jurkūnas, Chicago20.00	D. Petrutytė, Chicago .. 5.00
D. T. Mečkauskai, Lansing, Ill.10.00	V. Židžiūnas, Worcester, Mass. 2.00
J. Andrašūnas, Chicago ..10.00	P. Žilaitis, Grand Rapids, Mich. ..10.00
H. Bagdonienė, Chicago .. 5.00	P. Baltuonis, La Salle, Que.20.00
M. Krasauskas, Chicago 5.00	A. Elijošius, Rexdale, Ont. 7.00
P. Mačiulaitis, Union, NJ 10.00	A. Statulevičienė, Weston, O.10.00
A. Palaitis, Racine, Wisc. 5.00	Rev. A. Žilinskas, Mississauga, Ont.10.00
A. Kruvelis, Chicago10.00	A. J. Puteris, Toronto, ..20.00
J. Kavaliūnas, Chicago .. 2.00	L. Česekienė, Toronto .. 4.54
L. Dovydenas, Clarks Summit 5.00	V. Norkevičius, Hamilton 2.00
A. Petrauskas, Dearborn, Mich.10.00	D. Gatautis, Cleveland .. 2.00
P. Molis, Shrewsbury, Mass.15.00	P. Vainis, Cleveland .. 5.00
E. Vilkas, Valencia, Ca. .. 5.00	V. Dzigas, Omaha, Neb. 10.00
Dr. J. Bartkus, Chicago ..20.00	R. Pužauskas, Vancouver, Wn. 5.00
A. Burba, Dearborn, Mi. 10.00	M. Vaišnys, Ocean City, N. J.10.00
M. J. Jakuliai-Jason, Greenwich, Conn.15.00	I. Stankus, Cleveland 5.00
	S. Jankauskas, Rocky River, Ohio10.00
	S. Bartkus, Detroit, Mi. 10.00
	A. Misiūnas, Detroit10.00
	E. Donohue, Woodhaven, N. Y.10.00

A. A.

STASIO GUDO

vienų metų mirties sukaktį minint bus aukojamos šv. Mišios Pranciškonų koplyčioje, Kultūros židinyje (Brooklyne, N. Y.), lapkričio 5 dieną, šeštadienį, 10 val. ryto.

Kviečiame draugus ir pažįstamus kartu pasimelsti už velionio sielą.

Liūdinti šeima

Mielam mano buvusiam viršininkui, energingam kovotojui prieš nacių užmačias,

STEPONUI KĘSGAILAI

mirus, jo žmonai JOANAI ir jo giminėms reiškiu nuoširdžiausią užuojautą

Jurgis Balčiūnas
buvęs Kauno miesto
gydytojas

L. Lendraitis, Boston, Ma. 10.00	J. Bortkevičius, Woodhaven, N. Y.20.00
A. Gustaitis, Los Angeles 6.00	J. Mačiulaitis, Dearborn, Mich.10.00
V. Chaves, Chesterfield, Md.10.00	A. Zaparackas, Royal Oak, MMich. 3.00
J. Petrauskas, Detroit .. 5.00	J. Chaleckas, Cleveland 3.00
J. Bevins, Highland Park, Ill. 3.00	A. Garmus, Palm Beach 10.00
V. Bikulčius, Chicago 5.00	V. A. Račkauskas, Chicago, Ill.20.00
J. Stempužis, Cleveland .. 5.00	A. Čepulis, Phila., Pa. 5.00
K. Zemeckas, Carmel, Ind. 5.00	R. Guzulaitis, Speedway, Ind.10.00
K. Kalendra, Weston, O. 10.00	Dr. J. Stankaitis, Chesterland, Ohio15.00
S. Lungys, Dearborn, Mi. 5.00	Dr. S. Virkutis, E. New Market, Md. ..10.00
A. Augustinas, Chicago .. 2.00	S. Pročkienė, Chicago, Ill. 10.00
J. Vinciušas, Chicago 5.00	M. R. Reilly, Laramie, Wg.25.00
A. Traška, Chicago20.00	J. Širka, Chicago 5.00
P. Sideravičius, Cicero, Ill. 2.00	K. Čikotas, Delran, N. J. 10.00
J. Bortkevičius, Woodhaven, N. Y.20.00	E. Varekojis, St. Petersburg, Fla.10.00
J. Mačiulaitis, Dearborn, Mich.10.00	M. J. Adomaičiai, La Salle, Que.10.00
A. Zaparackas, Royal Oak, MMich. 3.00	A. Burneika, New Britain, Conn. 5.00
J. Chaleckas, Cleveland 3.00	J. Blažys, Chicago10.00
A. Garmus, Palm Beach 10.00	P. Šulas, Chicago10.00
V. A. Račkauskas, Chicago, Ill.20.00	Dr. P. ir V. Mažeikos, Lake Zurich, Ill.25.00
A. Čepulis, Phila., Pa. 5.00	J. R. Valaičiai, Brecksville, Ohio10.00
R. Guzulaitis, Speedway, Ind.10.00	S. Bliudnikas, Rochester 3.00
Dr. J. Stankaitis, Chesterland, Ohio15.00	V. Šamatauskas, Cleveland 5.00
Dr. S. Virkutis, E. New Market, Md. ..10.00	D. V. Sirgėdai, Cleveland 10.00
S. Pročkienė, Chicago, Ill. 10.00	Dr. A. Martus, Chesterland, Ohio20.00
M. R. Reilly, Laramie, Wg.25.00	J. Rugienius, Detroit10.00
J. Širka, Chicago 5.00	J. Kunevičienė, Parma, Ohio25.00
K. Čikotas, Delran, N. J. 10.00	J. Juodis, St. Petersburg, Fla. 3.00
E. Varekojis, St. Petersburg, Fla.10.00	B. Smetonienė, Cleveland 10.00
M. J. Adomaičiai, La Salle, Que.10.00	V. Radys, Beverly Shores, Ind. .. 5.00
A. Burneika, New Britain, Conn. 5.00	G. Biskis, Clarendon Hills, Ill. ..10.00
J. Blažys, Chicago10.00	J. O. Cijunskai, Cleveland 10.00
P. Šulas, Chicago10.00	P. Kašiuba, Lisle, Ill.10.00
Dr. P. ir V. Mažeikos, Lake Zurich, Ill.25.00	A. Iškauskas, Toronto 5.00
J. R. Valaičiai, Brecksville, Ohio10.00	V. Ūsas, Birmingham, Mi. 10.00
S. Bliudnikas, Rochester 3.00	B. Vosylius, Chicago20.00
V. Šamatauskas, Cleveland 5.00	J. Bružas, Cleveland 5.00
D. V. Sirgėdai, Cleveland 10.00	V. Katelė, Melrose Park, Ill.10.00
Dr. A. Martus, Chesterland, Ohio20.00	A. Kuprevičius, Cleveland, Ohio10.00
J. Rugienius, Detroit10.00	H. Janužys, Morgan Hill, Ca. 2.00
J. Kunevičienė, Parma, Ohio25.00	V. Abraitis, Fords, N. J. 15.00
J. Juodis, St. Petersburg, Fla. 3.00	M. Gečiauskas, Manchester, Conn. 5.00
B. Smetonienė, Cleveland 10.00	J. Černius, Upland, Ca. ..20.00
V. Radys, Beverly Shores, Ind. .. 5.00	D. Mikoliūnienė, Cleveland, Ohio10.00
G. Biskis, Clarendon Hills, Ill. ..10.00	T. Blinstrubas, Chicago 10.00
J. O. Cijunskai, Cleveland 10.00	Dr. A. Kisielius, Sidney, O.20.00
P. Kašiuba, Lisle, Ill.10.00	T. Bukaveckas, Chicago 15.00
A. Iškauskas, Toronto 5.00	J. Povilaitienė, Omaha ..10.00
V. Ūsas, Birmingham, Mi. 10.00	Dr. B. Paprockienė, Richmond Hill, N. Y. ..20.00
B. Vosylius, Chicago20.00	A. Nasvytis, Cleveland ..10.00
J. Bružas, Cleveland 5.00	A. Vaičiūnas, Warrensville, O.10.00
V. Katelė, Melrose Park, Ill.10.00	M. Barniškaitė, Cleveland 5.00
A. Kuprevičius, Cleveland, Ohio10.00	Dr. J. Maurukas, Elyria, Ohio20.00
H. Janužys, Morgan Hill, Ca. 2.00	L. Keženius, Willowick, O. 5.00
V. Abraitis, Fords, N. J. 15.00	K. Širvinskas, Cleveland 2.00
M. Gečiauskas, Manchester, Conn. 5.00	T. Stankūnas, Boston, Ma. 10.00
J. Černius, Upland, Ca. ..20.00	J. Lozoraitis, Euclid, O. 2.00
D. Mikoliūnienė, Cleveland, Ohio10.00	
T. Blinstrubas, Chicago 10.00	

• Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė Chicagoje, per išd. J. Pocių, atsiuntė Dirvai parremti auką 25 dol. ačiū.

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS

Experienced men needed to operate and set up National Acmes and Brown and Sharp automatics. We offer good hourly wages, paid hospitalization, pension, overtime and steady employment.

ELYRIA MFG. CORP.

145 NORTHRUP ST.
ELYRIA, OHIO 44035
216-365-4171
CLEVELAND, OHIO
216-779-6088

(35-39)

EXPERIENCED LATHE OPERATORS

Requires experience with single point tools, able to make simple set up and read simple part drawings. Use of scales and micrometers a must.

ACIMET MFG. CO.

1710 CLARKSTONE RD.
CLEVELAND, OHIO 44112
216-692-2250

(41-44)

WANTED

ALL AROUND GENERAL MACHINISTS

For Electronics manufacturer in Ann Arbor Area has opening for an experienced MACHINIST.

Who can set up work from blue prints & close tolerance. Full or part time. Inquires from retired persons welcome. Call 313-973-2505, ask for MR. HESKETT. (34-47)

PHYSICIAN WANTED — FULL-TIME PHYSICIAN for modern 350 bed Infirmary and Extended Care Facility in growing Orange County, in Goshen, New York. Attractive salary with excellent County employee benefits (retirement plan and hospitalization provided) New York State License necessary.

Write to:
MICHAEL TEMCHIN, M. D.
Medical Director
Orange County Home and Infirmary
Box 59
Goshen, New York 10924 (37-14)

Mielam kaimynui

A. A.

JONUI JONYNUI

mirus, žmoną ANTANINĄ, sūnus JONĄ ir TITĄ su šeimomis, brolius ANTANĄ ir VYTAUTĄ su šeimomis ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame

B. Kriščiukaitienė
A. Andriušienė
O. Vilėniškienė
J. Leščinskienė
T. Stankūnaitė
M. J. Adomaičiai

A. A.

EMILIJAI GEPNERIENEI

mirus, velionės vyrui JURGIUI, dukroms EMILIJAI ir IRENAI bei anūkams ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą

Genė ir Petras
Valūnai

Ona ir Mykolas
Tonkūnai

Brangiai sesutei mirus,

ALGIRDUI JONIUI

ir jo artimiesiems užuojautą reiškiamo

Janė ir Mečys
Rumbaičiai

Mielam

ALGIRDUI JONIUI,

netekus savo brangios sesers PAJAUTOS IVAŠAUSKIENĖS, reiškiamo jam ir jo žmonai HERTAI gilią užuojautą

STELLA ir VYTAUTAS ABRAIČIAI

Dipl. teis. VINCUI ŠARKAI

mirus, jo žmonai, dukroms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir drauge su jais liūdi

ELENA ŽIŽNIAUSKIENĖ
ir
AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.